

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, a u vezi sa članom 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 6/09, 9/13, 13/13, 4/15, 5/18 i 4/19), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na ____ sjednici, održanoj _____ 2020. godine, donosi

ODLUKU

o usvajanju Elaborata o pokretanju studijskog programa Arapski jezik i književnost, drugog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici

Član 1. (Predmet odluke)

Usvaja se Elaborat o pokretanju studijskog programa **Arapski jezik i književnost**, drugog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici.

Član 2. (Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-_____ /20.
Datum,
Z e n i c a

PREDSJEDAVAJUĆI

Čazim Huskić

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport,
1x Univerzitet u Zenici - Rektorat, Fakultetska 3, (putem Ministarstva),
1x a/a.

fk Huskić

Obrazloženje

Pravni osnov

Pravni osnov za uvođenje novog studijskog programa Arapski jezik i književnost, drugi ciklus studija, utvrđenog u Elaboratu o opravdanosti pokretanja II ciklusa studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici, sadržan je u Odluci Rijaseta Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, broj: 05-08-2-1551-3/19 od 28.03.2019. godine, o davanju saglasnosti na Elaborat o pokretanju II ciklusa studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost na Islamskom pedagoškom fakultetu u Zenici, kao i u Odluci Senata Univerziteta u Zenici, broj: 01-02-1-1444/19. od 04.04.2019. godine, o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja II ciklusa studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici.

Elaborat se putem Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona upućuje u daljnju proceduru dobijanja saglasnosti od strane Osnivača.

Pravni osnov za donošenje ove odluke temelji se na članu 16. stav 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10) i na članu 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/09, 9/13, 13/13, 4/15, 5/18 i 4/19).

Razlozi za donošenje

Imajući u vidu da je savremeni univerzitetski obrazovni proces organizovan u tri ciklusa, studijski program Arapski jezik i književnost na Islamskom pedagoškom fakultetu je prirodni nastavak postojećeg dodiplomskog studijskog programa Odsjeka za arapski jezik i književnost, Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Zenici, koji je sa svojom realizacijom započeo 2013/2014. godine, a akademske 2018/2019. godine prvi ciklus studija je okončala treća generacija polaznika sa stečenim zvanjem profesor arapskog jezika i književnosti. Imajući u vidu iskazan interes za nastavak školovanja studenata arabista koji su dodiplomski studij završili na Odsjeku za arapski jezik i književnost, Islamskog pedagoškog fakulteta, ali i na drugim fakultetima, te naprijed navedene razloge, stvorena je realna osnova za upis prve generacije studenata drugog ciklusa (magistarskog) studija.

Takoder, drugi ciklus studija će omogućiti studentima da unaprijede i prodube kompetencije stečene na dodiplomskom studiju, te da se dodatno osposobe za sistematično razumijevanje, savladavanje i unaprjeđenje znanja u oblasti arapskog jezika i u drugim srodnim oblastima.

Finansijski pokazatelji

Elaboratom o opravdanosti pokretanja II ciklusa na Odsjeku za arapski jezik i književnost planirano da se godišnje upisuje minimalno pet redovno-samofinansirajućih studenata. Prihodi planirani za prve dvije budžetske godine iznose 17.850,00 KM.

U skladu sa Standardima i normativima Zeničko-dobojskog kantona, Islamski pedagoški fakultet je obavezan da u nastavnom procesu angažuje minimalno pola nastavnog i saradničkog osoblja sa punim radnim vremenom, a preostalo akademsko osoblje se angažuje po osnovu ugovora o održavanju nastave.

U akademskoj 2020/21. godini planirano je da se u stalni radni odnos angažuje jedan asistent.

Predmetnom planskom strukturom predviđeno je da studenti na 11 predmeta ukupno odslužaju 375 časova predavanja i 150 časova vježbi.

Većinu nastavnog procesa to jest na 7 predmeta nastavu bi izvodili nastavnici u stalnom radnom odnosu za čije plaće su već obezbijedena novčana sredstva, a ugovorom o održavanju nastave angažovali bi se nastavnici na preostala 4 predmeta ili 120 časova predavanja. Ista metoda bi se primjenjivala uvođenjem u nastavu nove generacije studenata. Za obračunsku vrijednost rashoda uzeta je vrijednost jednog časa redovnog profesora, a ne plaće nastavnika ili saradnika, jer će se većina rashoda plaćati spoljnim saradnicima.

Pokretanjem nastave na II ciklusu studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost dovest će do povećanja materijalnih, komunalnih i drugih troškova Fakulteta. Zbog toga je potrebno u finansijski plan predvidjeti i plaćanje ovih troškova iz ostvarenih novčanih priliva.

Finansijska opravdanost organizovanja II ciklusa studija prikazana je u tabeli u Elaboratu. Finansiranje se vrši iz vlastitih sredstava ostvarenih po osnovu uplaćenih sredstava od studenata. Osnovno pravilo je da rashodi moraju biti uravnoteženi sa prihodima, te da se isplate vrše shodno visini uplaćenih sredstava u datom momentu. Obzirom da je Plan koncipiran na bazi plana o upisanih minimalno pet studenata, do problema bi moglo doći ukoliko u toku studija dođe do ispisa određenog broja studenata zbog niza objektivnih ili subjektivnih razloga. Zbog toga je važno da se vodi uravnotežena politika i konstatno prati pokrivenost rashoda sa prihodima.

Realizacija ovog studijskog programa, a kako to proizilazi iz date izjave o fiskalnoj procjeni, neće zahtijevati dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Zeničko dobojskog kantona za 2020. godinu.

**UNIVERZITET U ZENICI
REKTORAT**

- SENAT -

Broj: 01-02-1-1444/19.

Zenica, 04.04.2019. godine

Na osnovu člana 53. Zakona o visokom obrazovanju Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), člana 19.a Zakona o JU Univerzitet u Zenici – Prečišćeni tekst - ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 1/18), člana 63. stav (2) tačka m) Statuta Univerziteta u Zenici (Prečišćeni tekst), na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici, Senat Univerziteta u Zenici na svojoj 03. sjednici održanoj 04.04.2019. godine, donio je

ODLUKU

o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja II ciklusa studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici

Član 1.

Ovom Odlukom usvaja se Elaborat o opravdanosti pokretanja II ciklusa studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici i isti čini sastavni dio ove Odluke.

Član 2.

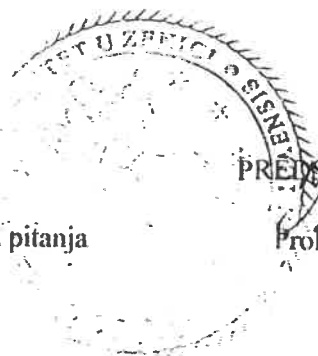
Odluka stupa na snagu danom donošenja i upućuje se Islamskom pedagoškom fakultetu u Zenici u daljnju proceduru.

Dostavljeno:

1x Islamski pedagoški fakultet

1x Prorektor za nastavu i studentska pitanja

1 x a/a

PREDSJEDAVAJUĆI SENATA

Prof. dr. sc. Ilhan Bušatlić
Prof. dr. sc. Ilhan Bušatlić

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI

ELABORAT
o opravdanosti pokretanja II ciklusa studija na
Odsjeku za arapski jezik i književnost

Zenica, januar 2019.

Komisija za izradu elaborata

Red.prof.dr. Mejra Softić, voditelj projekta

Doc.dr. Semir Rebronja, član

Red.prof.dr. Safvet Halilović, član

Doc.dr. Mithat Jugo, član

SADRŽAJ

1. OPĆE INFORMACIJE	5
1.1. NAZIV STUDIJSKOG PROGRAMA.....	5
1.2. ŠEF STUDIJSKOG PROGRAMA	5
1.3. NAUČNO PODRUČJE STUDIJSKOG PROGRAMA	5
1.4. NIVO STUDIJSKOG PROGRAMA.....	5
1.5. AKADEMSKA TITULA I STRUČNO ZVANJE.....	5
1.6. TRAJANJE STUDIJSKOG PROGRAMA	5
1.7. BROJ ECTS BODOVA.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
2. UVOD	5
2.1. RAZLOZI POKRETANJA STUDIJA	5
2.2. PROCJENA SVRSISHODNOSTI S OBZIROM NA POTREBE TRŽIŠTA RADA	6
2.3. USKLAĐENOST S MISIJOM I STRATEGIJOM FAKULTETA I UNIVERZITETA	7
2.4. UPOREDIVOST STUDIJSKOG PROGRAMA SA STUDIJSKIM PROGRAMIMA U BIH I EU	7
2.5. POVEZANOST S LOKALNOM ZAJEDNICOM	7
3. OPĆI DIO	8
3.1. ORGANIZACIJA I TRAJANJE STUDIJA	8
3.2. NASTAVNI PLAN I PROGRAM.....	8
3.3. USLOVI ZA UPIS NA STUDIJ	9
3.4. KOMPETENCIJE SVRŠENIKA STUDIJSKOG PROGRAMA	9
3.5. MOGUĆNOST ZAPOŠLJAVANJA SVRŠENIKA.....	10
3.6. MOGUĆNOST NASTAVKA STUDIJA	10
3.7. MOGUĆNOST DIFERENCIJALNOG STUDIJA.....	11
3.8. ZAVRŠETAK STUDIJA.....	11
4. FINANSIJSKI POKAZATELJI	12
4.1. PRIHODI	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
4.2. RASHODI	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
4.3. RAZLIKA PRIHODA I RASHODA	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
5. NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	
6. PROGRAMSKI SADRŽAJI	16
6.1. DEVETI SEMESTAR	16
METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U LINGVISTICI	17
SAVREMENE METODE USVAJANJA ARAPSKOG JEZIKA	19
SAVREMENI ARAPSKI JEZIK IX.....	21
ARAPSKA KNJIŽEVNA KRITIKA.....	23
ANALIZA DISKURSA U ARAPSKOM JEZIKU	25
EVROPSKI KOLONIJALIZAM I ARAPSKI SVIJET	27
SAVREMENA ARAPSKA LINGVISTIKA.....	29
6.2. DESETI SEMESTAR	31
AKADEMSKO PISANJE.....	32
SAVREMENI ARAPSKI JEZIK X.	34
JEZIK ARAPSKIH MEDIJA.....	36

ISTRAŽIVAČKI RAD U METODICI NASTAVE ARAPSKOG JEZIKA	38
ARAPSKA FILOLOGIJA U ROKOPISIMA BOŠNJAČKIH AUTORA	40
STILOVI U ARAPSKOJ MODERNOJ KNJIŽEVNOSTI.....	43
IZRADA MAGISTARSKOG RADA	

1.1. Naziv studijskog programa	ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST
1.2. Šef studijskog programa	Red. prof.dr. Mejra Softić
1.3. Naučno područje studijskog programa	Područje humanističkih znanosti
1.4. Nivo studijskog programa	II ciklus: postdiplomski (magistarski) studij
1.5. Akademski titula i stručno zvanje	Magistar arapskog jezika i književnosti
1.6. Trajanje studijskog programa	Jedna akademska godina (dva semestra)
1.7. Broj ECTS bodova	60 (šezdeset) ECTS bodova

2.1. Razlozi pokretanja studija

Pokretanje drugog ciklusa studija (*postdiplomski magistarski studij*) na Odsjeku za arapski jezik i književnost pri Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici prirodni je tok savremenog univerzitetskog obrazovnog procesa organizovanog u tri ciklusa studija, a koji se ostvaruje u skladu s pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prenosa bodova (ECTS). Drugi ciklus ili magistarski studij je nastavak dodiplomskog studija na ovom Odsjeku koji budućim studentima treba da obezbijedi akademsko zvanje magistra u oblasti arapskog jezika i književnosti. Naime, dodiplomski studijski program Odsjeka za arapski jezik i književnost započeo je sa svojom realizacijom akademske 2013./2014. godine. Organizovan je kao jednopredmetni četverogodišnji studij i njegovim završetkom studenti stiču 240 ECTS kredita, čime se ide u susret uspostavljanja vertikalnog sistema prohodnosti kroz sva tri ciklusa utvrđena bolonjskim procesom (4+1+3). Završetkom akademske 2018./2019. godine, na ovom odsjeku će biti odškolovana treća generacija svršenika prvog ciklusa studija (diplomiranih profesora arapskog jezika i književnosti) što stvara realne osnove za upis prve generacije studenata magistarskog studija. Interes za pohađanjem drugog ciklusa studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost pri IPF-u posebno iskazuju i arabisti koji su završili jedno - ili dvopredmetni četverogodišnji studij arapskog jezika na nekom od evropskih ili univerziteta iz bliže regije, kao i Univerziteta u Sarajevu.

Drugi ciklus studija organizuje se kako bi studenti ovog odsjeka unaprijedili i produbili kompetencije stečene na dodiplomskom studiju, dodatno se osposobili za sistematično razumijevanje, savladavanje i unapređenje znanja u oblasti arapskog jezika, književnosti, historije i kulture naroda ovog govornog područja, savremenih metoda u usvajanju i

poučavanju stranog jezika, savremenih lingvističkih i glotodidaktičkih teorija, primjene različitih metoda u pismenom i usmenom stručnom prevodenju, kako bi unaprijedili i produbili lingvističke, sociolingvističke, diskurzivne i strategijske kompetencije u arapskom jeziku te sposobnosti primjene tehnika znanstvenoga i istraživačkog rada, različitih metodologija lingvističkih istraživanja i kako bi kroz samostalna istraživanja razvijali vlastite vještine i učili se kritičkom rasuđivanju.

2.2. Procjena svrsishodnosti s obzirom na potrebe tržišta rada

Pokretanje studijskog Odsjeka za arapski jezik i književnost na IPF-u Univerziteta u Zenici akademske 2013./2014. godine, značilo je programski kvalitetno osmišljenu reakciju na mogućnosti i potrebe koje su prepoznate u postojećoj Konceptiji devetogodišnjeg osnovnog odgoja i obrazovanja u Federaciji BiH i Okvirnom nastavnom planu i programu za osnovnu školu, kao i inoviranim nastavnim programima stranih jezika u većini gimnazija i drugih srednjih škola društvenog usmjerenja. Naime, Federalno ministarstvo nauke i obrazovanja je kroz izradu ovih dokumenata, koji su značili inoviranje nastavnih planova i programa, nastojalo da kvalitetno odgovori na zahtjeve proistekle iz korijenitih promjena koje su se desile u procesu osavremenjivanja obrazovnog koncepta u zemljama članicama Evropske unije, kao i zemljama iz našeg najbližeg okruženja. Kao jedan od osnovnih principa na kojima počiva ova Konceptija jeste usklađenost sa modernim konceptijama osnovne škole i kompatibilnost standarda u obrazovanju sa zemljama Evropske unije, pri čemu se posebno izdvaja akcentiranje važnosti implementiranja projekata ranog učenja stranih jezika koji podrazumijevaju pomijeranje obaveznog učenja prvog stranog jezika sa viših, najčešće u prve razrede, a drugog obaveznog i trećeg izbornog stranog jezika na razrede od četvrtog do šestog. Cilj ovih projekata jeste da učenici, uz primjenu savremenih metoda u učenju, do kraja srednjoškolskog obrazovanja dobro ovladaju najmanje jednim ili dva strana jezika koja će im, u sveopćoj globalizaciji odnosa u svijetu, pomoći da se na sasvim direktan način suoče sa zahtjevima savremenog okruženja i kvalitetno odgovore na njih, i drugo, projektima modernih jezika među djecom se dugoročno promovira važnost multijezičnosti, multikulturalnosti, neophodnosti kulturološko-civilizacijskih prožimanja kao primarnog elementa u nadilaženju narastajuće netrpeljivosti i intolerancije među narodima.

Stoga je u posljednjoj reformi našeg osnovnoškolskog obrazovanja, kao i djelimične reforme programa stranih jezika u spomenutim srednjim školama, prepoznata potreba da se i u naš obrazovni sistem integrišu evropski standardi koji će pomoći u profiliranju evropski obrazovanih građana sa poznavanjem barem dva svjetska jezika. Iz tog razloga, prema Okvirnom nastavnom planu i programu devetogodišnje osnovne škole, početak učenja prvog obaveznog stranog jezika pomjeren je sa četvrtog na treći razred, dok se drugi obavezni i treći izborni strani jezik uvode u šesti razred. Odlukom Federalnog ministarstva obrazovanja i nauka, učenik se opcionim kriterijem opredljejuje za jedan od ponuđenih pet svjetska jezika (engleski, arapski, turski, njemački, i francuski). Kontinuitet učenja prvog i drugog stranog jezika obezbijeden je kroz inoviranje programa stranih jezika u ranije spomenutim srednjim školama. Ovakvi koncepti učenja stranih jezika, arapskom jeziku su obezbijedili ravnopravan status sa drugim stranim jezicima u osnovnim i srednjim školama u Federaciji BiH, a svršenicima prvog i drugog ciklusa studija prostor za radni angažman.

Završetkom drugog ciklusa studija, studenti stiču kompetencije sa širokom stručnom i naučnom primjenljivošću u različitim domenima kulturnog i javnog života, kao što su predškolske odgojno-obrazovne institucije, osnovne i srednje škole, srodni fakulteti, instituti, biblioteke, muzeji, ambasade, konzularna i vladina predstavništva, mediji, građevinske firme, naftna industrija, institucije koje se bave međunarodnim finansijskim i pravnim transakcijama, centri za poučavanje stranih jezika i prevodilački centri, te putničke i turističke agencije.

2.3. Usklađenost s misijom i strategijom Fakulteta i Univerziteta

Pokretanje drugog ciklusa studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost, u cijelosti je usklađen sa Strategijom razvoja Fakulteta i Univerziteta u Zenici, te njihovom misijom da doprinose razvoju društva kontinuirano razvijajući obrazovanje, učenje i istraživački rad u skladu sa postojećim resursima. On je prirodni slijed usvojenog koncepta studija na ovom odsjeku (4+1+3) i usklađen je sa utvrđenom organizacijom univerzitetskih studija.

Odlukom Senata Univerziteta formirana je Katedra za orijentalne jezike i književnost (UNZE-K-36) za koju je matičan Islamski pedagoški fakultet, a imajući u vidu činjenicu da su programski sadržaji odsjekā na Islamskom pedagoškom fakultetu duboko prožeti elementima orijentano-islamske kulture i tradicije, samim time i arapskim jezikom kao osnovnim instrumentom njihovih autentičnih interpretacija. Zbog toga se na ovom fakultetu velika pažnja poklanja kako stalnom osavremenjivanju nastave arapskog jezika i njezinom usaglašavanju sa modernim zahtjevima i izazovima, trendovima i tokovima njegove pouke na sličnim univerzitetima u svijetu i Evropi, tako i neophodnosti akademskog profiliranja kadrova u oblasti ovog jezika.

2.4. Uporedivost studijskog programa sa studijskim programima u BiH i EU

S obzirom na predloženu strukturu ovog studijskog ciklusa, koncept studiranja baziran na principima Bolonjske deklaracije te predviđenu dinamiku studiranja, moguća je usporedba predloženog programa studiranja sa sličnim programima u BiH i zemaljama Europske unije, kao i izvan njih.

U izradi programa drugog ciklusa studija Odsjeka za arapski jezik i književnost, korištena su i iskustava srodnih visokoškolskih institucija iz Bosne i Hercegovine, poput Filozofskog fakulteta u Sarajevu te fakulteta iz drugih država, kao što su Filološki fakultet u Beogradu i Prištini, Univerzitet u Beču, Lincu, Univerzitet u Durhamu, Londonu, Edinburgu, Mančesteru, Kembridž i Harvard Univerziteti, a posebno univerziteti na arapskom govornom području.

2.5. Povezanost s lokalnom zajednicom

Posmatrani u historijskim okvirima, učenje i pouka arapskog jezika predstavljavaju neodvojivi segment historijskog i kulturno-civilizacijskog identiteta ne samo bošnjačkog nego i drugih naroda BiH. Njegova kontinuirana prisutnost u obrazovnom sistemu BiH mjeri se vijekovima – od 15.vijeka sa dolaskom islama pa sve do danas. Iako je jedan duži vremenski period njegovo izučavanje bilo ograničeno na vjerske odgojno-obrazovne institucije, krajem devetnaestog vijeka on kao jezik svjetske kulture i civilizacije ulazi i u svjetovne škole. Vijekovima je na ovim prostorima služio kao jezik nauke, kulture i napredne misli, jezik na kojem je napisan ogroman broj djela u oblasti religije, književnosti, jezika, logike, filozofije, historije itd., koji svjedoče o njegovom statusu i povlaštenom položaju u BiH u tom periodu u odnosu na druge jezike.

Na nivou ZDK i lokalne zajednice, Islamski pedagoški fakultet i Odsjek za arapski jezik i književnost danas imaju razvijenu saradnju sa brojnim odgojno-obrazovnim, vjerskim i kulturnim institucijama i centrima u kojima realizuju praktičnu nastavu, stiču dodatnu stručnu edukaciju i učestvuju u razvojnim projektima pouke arapskog jezika. Kompetencije koje stiču svršenici prvog i drugog ciklusa studija omogućavaju da se u različitim kapacitetima uključe u rad raznih djelatnosti slobodnog tržišta i slobodnih profesija u i izvan lokalne zajednice, a koji su uslovljeni dobrim poznavanjem arapskog jezika.

3.1. Organizacija i trajanje magistarskog studija

Na osnovu člana 53. stav (2) tačka b) Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 6/09), člana 63. stav (2) tačka c) Statuta Univerziteta u Zenici, a u vezi s članom 207. Statuta, Senat Univerziteta u Zenici na 3. sjednici održanoj 29.02.2012. godine donio je Pravilnik o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici prema kojem je utvrđena organizacija i trajanje studija.

Organizacija nastave i realizacija drugog ciklusa studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost vršit će se u skladu sa nastavnim planom i programom. Kalendar organizacije i realizacije nastave u okviru studijske/akademske godine, koji uključuje i termine za završne, popravne i dodatne popravne ispite, utvrđuje i objavljuje NNV fakulteta najkasnije 15 (petnaest) dana prije početka zimskog semestra akademske godine.

Studijski program drugog ciklusa studija arapskog jezika i književnosti realizuje se kroz teorijsku i praktičnu nastavu, lektorske vježbe, seminare, radionice i sl.; samostalan rad, kolokvije, dobrovoljni rad u lokalnoj zajednici organizovan od strane Univerziteta, odnosno fakulteta i drugih registrovanih organizacija iz različitih oblasti, na projektima od značaja za lokalnu zajednicu; provjeru znanja i ocjenjivanje (testovi, završni ispit i sl.); izradu seminarskih radova ; izradu magistarskog rada i druge oblike angažovanja studenta u skladu s prirodom studijskog programa.

Drugi ciklus studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost nastavničkog je usmjerenja, traje 1 (jednu) akademsku godinu, odnosno 2 (dva) semestra; vrednovan je sa 60 (šezdeset) ECTS bodova i organizuje se kao redovni samofinansirajući studij.

Nastavne i druge aktivnosti na drugom ciklusu studija izvodit će se u skladu sa Statutom Univerziteta u Zenici, Pravilima Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Zenici, te Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici.

3.2. Nastavni plan i program magistarskog studija

Nastavni plan i program magistarskog studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost je jedinstveni dokument koji u sebi sadrži nastavni plan i nastavni program. Nastavnim planom su utvrđeni:

a) nastavni predmeti b) ukupan broj sati predavanja, vježbi i drugih oblika nastavnog rada; c) način raspodjele i ukupan broj ECTS bodova za svaki predmet; d) izrada magistarskog rada (kao zasebne aktivnosti) s brojem ECTS bodova.

Nastavnim programima su utvrđeni: a) sadržaj nastavnih predmeta; b) način izvođenja nastave; c) način polaganja ispita i drugih oblika provjere znanja, u skladu sa studijskim programom; d) preporučeni udžbenici, priručnici i druga literatura neophodna za pripremu i polaganje ispita iz pojedinih nastavnih predmeta; e) deskripcije procedura prijave i odbrane magistarskog rada.

Nastavni plan i program II. (drugog) ciklusa studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost sastoji se od obaveznih i izbornih predmeta, samostalnog istraživanja u metodici nastave arapskog jezika i izrade magistarskog rada. Nastavni plan i program utvrđuje i predlaže NNV fakulteta, odnosno Vijeća studija, a donosi Senat Univerziteta.

3.3. Uslovi za upis na magistarski studij

Upis na magistarski studij na Odsjeku za arapski jezik i književnost vrši se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje i njegov sadržaj utvrđuje Senat, na prijedlog NNV-a fakulteta, odnosno Vijeća studija, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona na Plan upisa studenata.

Konkurs se u pravilu raspisuje 3 (tri) mjeseca prije početka nastave, a pravo upisa na magistarski studij imaju kandidati sa završenim odgovarajućim dodiplomskim studijem (i stečenim zvanjem profesora arapskog jezika i književnosti), koji se vrednuje s 240 (dvije stotine četrdeset) ECTS bodova, kao i kandidati koji su završili studij po predbolonjskim nastavnim planovima i programima (uz stečeno isto zvanje ili zvanje diplomiranog orijentaliste arabiste).

Kandidati koji su prethodni stepen obrazovanja završili na nekom od stranih univerziteta stižu pravo učešća na konkursu uz prethodno proveden postupak nostrifikacije stečene diplome, odnosno postupak priznavanja stečenog obrazovanja u stranoj državi.

Kandidati koji su u BiH ili u nekoj stranoj državi završili četverogodišnji dvopredmetni studij arapskog jezika i književnosti s arapskim jezikom kao drugim studijskim predmetom (po bolonjskim kao i predbolonjskim nastavnim planovima i programima) dužni su dodatno polagati diferencijanu grupu predmeta čiju relevantnost za nastavak magistarskog studija uvrđuje Komisija za prijem kandidata.

Minimalni broj kandidata potreban za pokretanje nastave na drugom ciklusu studija jeste 5 (pet) polaznika.

Postupak upisa studenata se vrši u skladu sa članom 27. Pravilnika o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici.

Prijem i upis studenata na magistarski studij na Odsjeku za arapski jezik i književnost vrši se u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta, i Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici, te na osnovu konačnih rezultata javnog konkursa.

Upis prve generacije na magistarski studij Odsjeka za arapski jezik i književnost planiran je u akademskoj 2019./2020. godini.

3.4. Kompetencije svršenika magistarskog studija

Cilj drugog ciklusa studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost jeste da studenti unaprijede i nadgrade kompetencije koje su stekli na dodiplomskom studiju, kako bi se dodatno osposobili za sistematično razumijevanje, savladavanje i unapređenje stečenih saznanja u oblasti arapskog jezika, književnosti, historije i kulture naroda ovog govornog područja, savremenih metoda u usvajanju i poučavanju stranog jezika, savremenih lingvističkih i glotodidaktičkih teorija, primjene različitih metoda u pismenom i usmenom stručnom prevodenju, kako bi unaprijedili i produbili lingvističke, sociolingvističke, diskurzivne i strategijske kompetencije u arapskom jeziku te sposobnosti primjene tehnika znanstvenoga i istraživačkog rada, različitih metodologija lingvističkih istraživanja i kako bi kroz samostalna istraživanja razvijali vlastite vještine i učili se kritičkom rasuđivanju.

Na drugom ciklusu studija, studenti Odsjeka za arapski jezik i književnost stižu sljedeće opće i stručne kompetencije:

- poznavanje i primjena odgovarajućih metoda istraživanja i razvoja vlastite prakse;
- sposobnost preuzimanja odgovornosti za osobni profesionalni razvoj i učenje kroz procjenjivanje i refleksiju vlastitoga rada;
- rukovođenje i organizacijske sposobnosti u oblasti svog stručnog djelovanja;
- sposobnost za istraživanje i prenošenje stečenih znanja u praksi;
- djelovanje u skladu s etičkim normama i profesionalnim kodeksom;
- sposobnost sudjelovanja u interdisciplinarnom timu i komuniciranja sa svim subjektima uključenim u odgojno-obrazovni proces;

- sposobnost vrednovanja kvalitete nastavne prakse arapskog jezika, prepoznavanje i primjena neiskorištenih resursa u cilju njezinog unapređenja i osavremenjivanja;
- naprednije ovladavanje lingvističkim, sociolingvističkim, diskurzivnim i strategijskim kompetencijama u arapskom jeziku na C1-C2 jezičnom nivou prema Evropskim referentnim stupnjevima;
- sposobnost primjene savremene metodologije u lingvističkim istraživanjima;
- poznavanje teorijskih temelja učenja i poučavanja stranog jezika, odnosno lingvističkih i kognitivnih teorija na kojima oni počivaju;
- sposobnost primjene savremenih metoda u usvajanju arapskog kao stranog jezika, te metoda i postupaka poučavanja arapskog jezika s dijahronijskog i sinhronijskog stajališta;
- poznavanje tehnika istraživačkog rada s obzirom na proces učenja i poučavanja arapskog kao stranog jezika te sposobnost primjene savremenih tehnika znanstvenoga i istraživačkog rada;
- sposobnost planiranja, izvođenja i kritičkog promišljanja procesa učenja i poučavanja arapskog kao stranog jezika;
- sposobnost upotrebe strategija učenja i poučavanja jezičnih znanja i vještina;
- sposobnost lingvističke analize strukture i upotrebe arapskog jezika u najrazličitijim situacionim okruženjima i različitim funkcionalnim stilovima;
- sposobnost primjene različitih metoda u pismenom i usmenom stručnom prevođenju;
- poznavanje stilova arapske moderne književnosti i sposobnost individualne književne interpretacije književnog djela;
- sposobnost interpretacije i znanstvenog promišljanja povijesne rukopisne građe u oblasti arapske filologije u BiH;
- sposobnost primjene interkulturalnog pristupa u uporedbnim analizama kulturnih, privrednih, povijesnih i političkih veza između BiH, evropskih zemalja i zemalja arapskog govornog područja.

3.5. Mogućnost zapošljavanja svršenika

Nakon završenog drugog ciklusa studija Odsjeka za arapski jezik i književnost, studenti raspolažu znanjima i sposobnostima koje im omogućavaju da se uključe u rad raznih djelatnosti slobodnog tržišta i slobodnih profesija. Kompetencije koje će steći imaju široku stručnu i naučnu primjenljivost u različitim domenima kulturnog i javnog života. Pritom treba posebno istaknuti poslove u obrazovnim institucijama (kao što su predškolske odgojno-obrazovne institucije, osnovne i srednje škole, srodni fakulteti, instituti, biblioteke), upravnim i kulturnim institucijama (ambasade, konzularna i vladina predstavništva, muzeji), rad u turizmu, izdalaštvu i knjižarstvu, u medijima, državnoj upravi, u javnim i privatnim ustanovama kulturne politike i kulturnog posredovanja, u institucijama koje se bave međunarodnim finansijskim i pravnim transakcijama, u centrima za poučavanje stranih jezika i prevodilačkim centrima, te na poslovima propagande i marketinga.

3.6. Mogućnost nastavka studija

Zbog kompatibilnosti studijskog programa s drugim studijskim programima na univerzitetima u bližoj regiji, u Europskoj uniji i univerzitetima na arapskom govornom području, studentima se otvara mogućnost nastavka studiranja na odgovarajućim doktorskim studijima.

3.7. Mogućnost diferencijalnog studija

Kao što je navedeno pod stavom 3.3. (Uslovi za upis na magistarski studij), drugi ciklus studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost mogu upisati studenti koji su prethodno završili četverogodišnji jedno – ili dvopredmetni studij arapskog jezika i književnosti. U ovom smislu se izuzimaju studenti drugog ciklusa studija arapskog jezika i književnosti organizovanog po principu 3+2+3 pod uslovom da su odslušali i položili predmete prve godine studija (VII. i VIII. semestar) s pravom Komisije za prijem kandidata da utvrdi diferencijalu grupu predmeta relevantnih za nastavak studija koje kandidat mora polagati.

3.8. Završetak magistarskog studija

Magistarski studij (II ciklus) završili su kandidati koji su ispunili sve obaveze predviđene programom studija: ostvarili 60 ECTS kredita, položili sve ispite i ispunili i druge zadatke predviđene pojedinačnim modulima u toku magistarskog studija, te izradili i uspješno odbranili magistarski rad.

Magistarski rad studenti će raditi u skladu sa Procedurom za izradu magistarskih radova na Univerzitetu u Zenici.

4. FINANSIJSKI POKAZATELJI

4.1. PRIHODI

Elaboratom o opravdanosti osnivanja II ciklusa studija na ovom odsjeku planirano je da se godišnje upisuje minimalno 5 redovno-samofinansirajućih studenata.

Raspored prihoda po budžetskim godinama prikazan je u niže navedenoj tabeli.

Budžetski zahtjev	0,00 KM	0,00 KM	
Vlastita sredstva	4.500,00 KM	13.350,00 KM	17.850,00 KM

4.2. RASHODI

2.1. Obaveze po osnovu plaća i naknada nastavnima i saradnicima u stalnom radnom odnosu i zaključenih ugovora o djelu za realizaciju nastave:

U skladu sa Standardima i normativima Zeničko-dobojskog kantona, Fakultet je obavezan da u nastavnom procesu angažuje minimalno pola nastavnog i saradničkog osoblja sa punim radnim vremenom, a preostalo akademsko osoblje se angažuje po osnovu ugovora o održavanju nastave. U akademskoj 2020/21 planirano je da se u stalni radni odnos angažuje 1 asistent. Predmetno planskom strukturom predviđeno je da studenti na 11 predmeta ukupno odslužaju 375 časova predavanja i 150 časova vježbi.

Većinu nastavnog procesa tj. na 7 predmeta izvodili bi nastavnici u stalnom radnom odnosu za čije plaće su već obezbjeđena novčana sredstva.

Ugovorom o održavanju nastave angažovali bi se nastavnici na preostala 4 predmeta ili 120 časova predavanja.

Ista metoda bi se primjenjivala uvođenjem u nastavu nove generacije studenata.

Za obračunsku vrijednost rashoda uzeli smo vrijednost jednog časa redovnog profesora, a ne plaće nastavnika ili saradnika, jer će se većina rashoda plaćati spoljnim saradnicima.

2.2. Obaveze po osnovu materijalnih i drugih troškova:

Pokretanjem nastave na II ciklusu studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost dovest će do povećanja materijalnih, komunalnih i drugih troškova Fakulteta. Zbog toga je potrebno u finansijski plan predvidjeti i plaćanje ovih troškova iz ostvarenih novčanih priliva.

4.3. EKONOMSKA OPRAVDANOST

Finansijska opravdanost organizovanja II ciklusa studija prikazana je u niže navedenoj tabeli.

Finansiranje se vrši iz vlastitih sredstava ostvarenih po osnovu uplaćenih sredstava od studenata.

Osnovno pravilo je da rashodi moraju biti uravnoteženi sa prihodima, te da se isplate vrše shodno visini uplaćenih sredstava u datom momentu.

Probleme treba očekivati u činjenici da je Plan koncipiran na bazi plana o upisanih minimalno 5 studenata, a da je moguće da u toku studija dođe da ispisa određenog broja studenata zbog niza objektivnih ili subjektivnih razloga.

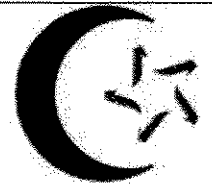
Zbog toga je važno da se vodi uravnotežena politika i konstatno prati pokrivenost rashoda sa prihodima.

Stavke	Broj Studentata	CIJENA	IZVORI FINASIRANJA	
			BUDŽET	VLASTITA
Upis godine	5	1500,00	–	7.500,00
Obnova godine (po ispitu)	2	50,00	–	100,00
Članarina za biblioteku	5	5,00	–	25,00
Taksa za obradu dokumentacije	5	10,00	–	50,00
Uvjerenja o sticanju zvanja	5	15,00	–	75,00
Uvjerenje o položenim ispitima	10	10,00	–	100,00
Mentorstvo kod izrade magistarskog rada	5	700		3.500,00
Komisija za ocjenu i odbranu magistarskog rada	5	750		3.750,00
Diploma o sticanju akademskog zvanja magistra	5	100		500,00
Troškovi objavljivanja oglasa za odbranu rada	5	100		500,00
Prijava ispita i ostala uvjerenja i takse	5	350	–	1750,00
UKUPNO			17.850,00 KM	
Ugovori o djelu za realizaciju nastave i komisije			–	9.000,00
Porezi			–	2.000,00
Naknade			–	1850,00
Izdaci za materijalne i komunalne troškove			–	2.000,00
Plaće i naknade stalno zaposlenim			–	3.000,00
UKUPNO			17.850 KM	
			0 KM	
FINANSIRANJE				
FINASIRANJE IZ BUDŽETA KANTONA				
			–	–
FINASIRANJE IZ VLASTITIH SREDSTAVA				
			4.500 KM	13.350 KM

5. NASTAVNI PLAN II. CIKLUSA STUDIJA

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

NASTAVNI PLAN II. CIKLUSA STUDIJA

Šifra predmeta	Red. br.	NAZIV PREDMETA	IX. semestar (zimski)				NASTAVNIK	SARADNIK
			P	V	S	ECTS		
07K36-067	1.	Metodologija istraživanja u lingvistici	3		1	4,5	Van. prof.dr. Edina Rizvić	
07K36-068	2.	Savremene metode usvajanja arapskog jezika	3	1	1	5	Red.prof.dr. Mejra Softić	Izbor u toku
07K36-069	3.	Savremeni arapski jezik IX.		4		5,5	Doc.dr. Enver Ujkanović	
07K36-070	4.	Arapska književna kritika	3	1	1	5	Doc.dr. Semir Rebronja	Izbor u toku
07K36-071	5.	Analiza diskursa u arapskom jeziku	3	1	1	5,5	Izbor u toku	Izbor u toku
	6.	Izborni predmet	3		1	4,5		
07K34-074	1.	Evropski kolonijalizam i arapski svijet	3		1		Van.prof.dr. Sedad Dizdarević	
07K36-072	2.	Savremena arapska lingvistika	3		1		Doc.dr. Enver Ujkanović	
Broj sati u sedmici P/V/Pr			15	7	5			
Ukupan broj sati u sedmici			27					
Ukupan broj ECTS bodova						30		
Šifra predmeta	Red. br.	NAZIV PREDMETA	X. semestar (ljetni)				NASTAVNIK	SARADNIK
			P	V	S	ECTS		
04K04-199	1.	Akademsko pisanje	2	1	1	3,5	Van.prof.dr. Izet Pehlić	Mr.v.ass. Azemina Durmić
07K36-073	2.	Savremeni arapski jezik X.		4		4	Izbor u toku	Izbor u toku
07K36-074	3.	Jezik arapskih medija	1	2		4	Izbor u toku	Izbor u toku
07K36-075	4.	Istraživački rad u metodici nastave arapskog jezika		1	3	4	Prof.dr. Mejra Softić	Izbor u toku
07K36-081	5.	Izrada magistarskog rada				11		
	6.	Izborni predmet	2		1	3,5		
07K36-076	1.	Arapska filologija u rukopisima bošnjačkih autora	2		1		Doc.dr. Semir Rebronja	
07K36-078	2.	Stilovi u arapskoj modernoj književnosti	2		1		Doc.dr. Semir Rebronja	
Broj sati u sedmici P/V/Pr			5	8	5			
Ukupan broj sati u sedmici			18					
Ukupan broj ECTS bodova						30		

Legenda: P – predavanja; V – vježbe, S – seminarski rad, projekti; ECTS – broj kredita

6. PROGRAMSKI SADRŽAJI

6.1. DEVETI SEMESTAR

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U LINGVISTICI

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe (S)		
IX.	Obavezni predmet	3	1	4,5	07K36-067

Nastavnik: van.prof.dr. Edina Rizvić
e-mejl:

Saradnik:
e-mejl:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta

Cilj predmeta je upoznavanje studenata II ciklusa jezičkog studija sa metodologijom i konkretnim metodama istraživanja i pisanja stručnih i naučnih radova u lingvistici, te njihovo osposobljavanje za odabir najpogodnijih metoda za svoj vlastiti naučno-istraživački ili stručni rad.

**Kompetencije
(Ishodi učenja)**

Po okončanju kolegija student će steći potrebno znanje o metodologiji i metodama istraživanja u lingvistici, te tehnici pisanja naučnog i stručnog rada, kao i o korištenju literature i organizovanju sopstvenog istraživačkog rada iz uže naučne ili stručne oblasti koju bude izabrao.

Program predmeta:

- Općenito o istraživanju, kvantitativno, kvalitativno i kombinovano istraživanje, intelektualno vlasništvo i plagiranje, etika u lingvističkom istraživanju, načini citiranja u humanističkim naukama.
- Istraživački proces, primarni i sekundarni izvori, sastavni dijelovi istraživanja, prikupljanje podataka, istraživačko pitanje i hipoteze, obrada podataka, ankete, upitnici i intervjui u lingvističkim istraživanjima
- Teorijska lingvistika i sud o gramatičnosti
- Kontrastivna analiza, identifikovanje lingvističkih jedinica koje se porede
- Istraživanje u prevodilačkim studijama (sa usmjerenjem na proizvod, proces, učesnika i/ili kontekst)
- Istraživanje promjena u jeziku (sinhronijsko i dijhronijsko istraživanje)
- Korpusna lingvistika, prikupljanje i kreiranje vlastitog korpusa, korištenje postojećih korpusa
- Analiza diskursa
- Sociolingvističko istraživanje u lingvistici i analiza varijeteta, akustički i artikulacijski podaci
- Jezičko istraživanje u učionici, nastavnički dnevnik, eksperiment, studija slučaja

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi kroz predavanja i vježbe, na kojima se rješavaju praktični zadaci i problemi.

Provjera znanja:

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe i praktični zadaci	Test u nastavi	Završni ispit	Vježbe i praktični zadaci	Test u nastavi
	30%	30%	40%	30%	30%

Literatura

Obavezna

Duff, P. (2008) *Case Study Research in Applied Linguistics*, Lawrence Erlbaum Associates
McDonough, J. and McDonough, S. (2006) *Research Methods for English Language Teachers*, Arnold, London
Perry, F.L. (2011) *Research in Applied Linguistics, Becoming a Discerning*

	<p>ConsumerRoutledge, London</p> <p>Podesva, R.J. and Sharma, D. (2013) <i>Research Methods in Linguistics</i>, Cambridge University Press</p> <p>Saldanha, G. i O'Brien, S. (2013) <i>Research Methodologies in Translation Studies</i>, Routledge, NY</p> <p>Willems, D. et. al, ur. (2003) <i>Contrastive Analysis in Language, Identifying Linguistic Units of Comaprison</i></p>
Dodatna	<p>Dornyei, Z. (2007) <i>Research Methods in Applied Linguistics, Quantitative, Qualitative, and Mixed Methodologies</i>, Oxford University Press, NY</p> <p>Jorgensen, M. i Phillips, L. (2002) <i>Discourse Analysis as Theory and Method</i>, SAGE Publications, New Delhi</p> <p>Litosseliti, L. ur (2010) <i>Research Methods in Linguistics</i>, Continuum Int. Publishing Group</p> <p>O'Keeffe, A. i McCarthy, M. (2010) <i>The Routledge Handbook of Corpus Linguistics</i>, Routledge, NY</p> <p>Pauels, et al. (1995) <i>Master of Arts in Applied Linguistics</i>, Distance Education Centre, Monash University, Australia</p> <p>Williams, J. i Chesterman, A. (2002) <i>A Beginner's Guide to Doing Research in Translation Studies</i>, St. Jerome Publishing, UK</p>

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: SAVREMENE METODE USVAJANJA ARAPSKOG JEZIKA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe (S)		
IX.	Obavezni predmet	3	1+(1)	5	07K36-068

Nastavnik: Red.prof.dr. Mejra Softić
e-mejl: mejra 1967@gmail.com

Saradnik:
e-mejl:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje Nema

Cilj predmeta	Cilj predmeta jeste upoznati studente sa savremenim pristupima u učenju i poučavanju stranih jezika u naprednim obrazovnim sistemima; razvijanje vještina njihove primjene u procesima usvajanja arapskog jezika u cilju ostvarivanja uspješne komunikacije na ovom jeziku u različitom socio-kulturnom kontekstu; razvijanje vještina kreiranja modernih silabusa; razvijanje vještina prevazilaženja poteškoća u primjeni savremenih pristupa u učenju arapskog jezika, naročito u najranijoj dobi.
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> - poznavanje teorijskog okvira tradicionalnih metoda učenja stranih jezika - teorijsko i praktično ovladavanje novim paradigmatama u učenju arapskog jezika - poznavanje i vješta primjena savremenih tehnika i strategija u razvijanju komunikativne i interkulturalne komunikativne kompetencije u nastavi stranog jezika i izvan nje - ovladavanje vještinama neophodnim za prevazilaženje ograničavajućih faktora novih metoda u ranom periodu učenja arapskog jezika

Program predmeta:

- Historijski razvoj i vrste metoda učenja i pouke stranih jezika;
- Tradicionalne metode: gramatičko-prevodna metoda, direktna metoda, audiolingvalna ili kombinovana metoda i situaciono učenje stranog jezika;
- Negativni rezultati njihove primjene u učenju arapskog jezika: *učiti* ali ne i *naučiti* koristiti jezik;
- Nove paradigme u učenju stranih jezika: komunikativni pristup – historijski okvir i teorijski koncept
- Elementi komunikativne kompetencije i uloga primjene medija i audio-vizuelnih sredstava u njezinom razvoju
- Tehnike i strategije u razvijanju komunikativne kompetencije u arapskom jeziku
- Ograničavajući faktori komunikativnog pristupa u ranom periodu učenja arapskog jezika
- Interkulturalno učenje i pouka stranih jezika
- Komponente i faktori razvoja interkulturalne komunikativne kompetencije u arapskom jeziku
- Značaj učenja arapskog jezika u procesu evropske promocije interkulturalnog učenja stranih jezika
- Profil i metode usavršavanja kompetencija nastavnika arapskog jezika

Izvođenje nastave: predavanje, izlaganja studenata, konsultacije

Provjera znanja: Vršiti se kroz diskusije na zadanu temu tokom predavanja, prezentacija i izlaganja studenata. Koristeći se stečenim znanjem i vještinama, studenti su dužni osmisliti eksperimentalno pristupno predavanje, prezentirati ga, na zadanu temu napisati seminarski rad, što se sve zasebno valorizuje. Na kraju semestra, studenti pristupaju finalnom testiranju.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Prezentacija /Seminarski	Finalno testiranje	Usmeni ispit	UKUPNO
5 bodova	5 bodova	40	50 bodova	-----	100 bodova
Literatura					
Obavezna	<p>Fred E. Jandth (2010), <i>An Introduction to intercultural communication</i>. London: SAGE Publication, LTD.</p> <p>Ḥasan Ġa'far al-Ḥalīfa (2004), <i>Fuṣūl fī tadrīs al-luġa al-'arabiyya</i>. Rijad: Maktaba al-Ruṣd</p> <p>'Abd al-Raḥmān ibn 'Ibrahīm (2011), <i>'Idā'āt li ma'ānī al-luġa al-'arabiyya li ġayr nāṭiqīn bihā</i>. Rijad: Maktaba al-Malik Fahd</p> <p>Al-Samili Jusuf (1998), <i>al-Luġa al-'arabiyya wa ṭuruq tadrīsīha naẓariyaten wa taṭbiqan</i>. Bejrut.</p> <p>Rosamon Mitchel (1988), <i>Communicative language teaching in practice</i>. London: Centre for Information on Language Teaching and Research.</p> <p>Softić Mejra (2017), <i>Ogledi u jeziku</i>. Sarajevo: Dobra knjiga</p> <p>William Littlewood (2010), <i>Communicative Language Teaching</i>. Cambridge: Cambridge University Press</p>				
Dodatna	<p>Jack Richards (2006), <i>Communicative language teaching today</i>. New York: Cambridge University Press</p> <p>Jack Richards and Theodore Rodgers (2001), <i>Approaches and Methodes in Language Teaching</i>. Cambridge: Cambridge University Press .</p> <p>Karen Risager (2006), <i>Language and Culture</i>. Clevedon: Multilingual Matters LTD.</p> <p>Michael Byram, C. Et.al. (1994), <i>Teaching and Learning Language and Culture</i>. Philadelphia: Multilingual Matters LTD.</p> <p>Michael Byram (1997) <i>Teaching and Assesing Intercultural Communicative Competence</i>. Clevedon: Multilingual Matters LTD.</p>				

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: SAVREMENI ARAPSKI JEZIK IX.

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
IX.	Obavezni predmet		4	5,5	07K36-069

Nastavnik: Doc.dr. Enver Ujkanović

**Saradnik:
e-mejl:**

Predmeti koji su preduvjet za polaganje | Nema

Cilj predmeta | Cilj predmeta jeste da se kroz primjenu savremenih nastavnih strategija komunikacijske kompetencija studenata unaprijede i što više približe izvornom govorniku standardnog arapskog jezika na svim nivoima konverzacije i upotrebe ovog jezika (lingvističke, sociolingvističke, diskurzivne i strategijske).

Kompetencije (Ishodi učenja) |
- visok stepen razumijevanja standardnog arapskog jezika upotrijebljenog u najrazličitijim situacionim okruženjima;
- sposobnost tačne i tačne primjene različitih funkcionalnih stilova u arapskom jeziku;
- ovladavanje svim vidovima verbalne i neverbalne komunikacije na arapskom jeziku;
- tačna interpretacija različitih sadržaja elektronskih i printanih medija, te svakodnevnih životnih situacija u pismenom i usmenom izrazu na arapskom jeziku;
- razvijena osjetljivost prema kulturi naroda arapskog govornog područja

Program predmeta:

- U ovisnosti od ciljanog leksičkog korpusa i strategija u komunikaciji kojima se želi ovladati u arapskom jeziku, lektor tematski bira i utvrđuje sadržaje koji su po složenosti sintaksičke strukture i specifičnosti vokabulara i leksike, primjereni naprednom nivou razumijevanja i aktivne primjene arapskog jezika, te omogućavaju dalje usavršavanje svih vidova komunikacije na ovom jeziku i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara;
- Lektor se fokusira na tematski široko orijentirane jedinice (dnevna dešavanja, kultura, sport, umjetnost, književnost, teologija, politika, ekonomija...) kroz slušanje i prezentaciju materijala putem elektronskih medija, diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata;
- Izdvajaju se specifični elementi arapske kulture te se porede sa evropskim prostorom – uočavanje sličnosti i razlika kako bi se kod studenata postigla kulturološka osviještenost;
- Markiranje i usvajanje specifične leksike u različitom kulturološkom i društvenom kontekstu, primjena složenih sintaksičkih i stilističkih struktura kroz govorni i pisani izraz;
- Shodno svojim interesnim orijentacijama, studenti na dnevnoj osnovi svjetskih dešavanja, selektiraju materijal na arapskom jeziku, usmeno ga prezentiraju i improviziraju diskusije, a potom u pismenoj formi daju svoj kritički osvrt.

Izvođenje nastave: interaktivni oblik nastave s velikim udjelom samih studenata u njezinoj realizaciji, grupni i individualni rad, prezentacije i diskusije

Provjera znanja: vrši se na svakodnevnoj osnovi kroz težinski različite vježbe pismenog i usmenog izraza, kroz diskusije na zadanu temu, što se boduje i dio je ukupnog finalnog broja bodova. Na kraju semestra studenti imaju finalno testiranje čije polaganje je preduslov za pristupanje pismenom ispitu. Nakon položenog pismenog ispita, studenti pristupaju usmenom ispitu.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Prezentacije i izlaganja	Pismeni ispit	Usmeni ispit	UKUPNO
-----	10 bodova	20 bodova	40 bodova	30 bodova	100 bodova

Izvori	
Obavezni	<p>Arapski elektronski mediji: internet, televizija, radio</p> <p>Savremeni arapski književni tekstovi - po izboru lektora</p> <p>Savremeni sedmični i mjesečni arapski časopisi zabavnog, edukativnog i kulturnog sadržaja – po izboru lektora</p> <p>Arapska dnevna štampa- po izboru lektora</p> <p>Arapski stručni časopisi – po izboru lektora</p>
Dodatni	<p>Svi elektronski i štampani izvori koji se uobičajeno koriste za razvijanje sposobnosti studenata za interaktivno direktno komuniciranje na arapskom jeziku na ovom nivou njegovog poučavanja</p>

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: ARAPSKA KNJIŽEVNA KRITIKA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe (S)		
IX.	Obavezan predmet	3	1+ (S)	5	07K36-070

Nastavnik: Doc.dr. Semir Rebronja
e-mejl:

Saradnik:
e-mejl:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta	Cilj ovog predmeta je studente upoznati sa temeljenjima, razvojem i domenima arapske književne kritike. Upoznavanje, praćenje i analiza najznačajnijih pravaca i predstavnika arapske književne kritike i analiza utjecaja arapske književne kritike na književno stvaralaštvo.
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> • Poznavanje nastanka i razvoja arapske književne kritike • Poznavanje najznačajnijih pravaca, predstavnika i njihovih djela • Poznavanje utjecaja književne kritike i pravilna interpretacija korpusa književnih tekstova

Program predmeta:

- Arapska književna kritika do kraja 2. vijeka po Hidžri; uloga rapsoda u književnosti, al-Ašmaī i gradacija rapsoda
- Al-Nāšī' al-akbar i njegova uloga u kritici; definicija poezije, teorija žanrova. Utjecaj mu'tezilizma u književnoj kritici u 3. vijeku
- Muḥamed bin Sallām al-Džumahī; Ṭabaqāt al-šu'arā, književni kritičar i problem plagijata, al-Ta'lab, al-Mubarrad, Ġāhiz; poezija kao izvor saznanja, sukob između klasičnog i modernog
- Ibn Mu'tazz; Kitāb al-badī', Ibn Kutayba
- Književna kritika i grčki utjecaj
- Qudāma bin Ġa'far, Farabī, al-Tavḥīdī
- Književni aspekti kur'anskog i'ğāza; al-Ḥatābī, al-Baqilānī
- Arapska književna kritika u Sjevernoj Africi i Andaluziji
- 'Abd al-karīm al-Naḥšalī, Ibn Rašīq, Ibn Ḥafaḡā, Ibn Rušd, al-Qurṭaḡānī
- Ibn Ḥaldūn; književna kritika i teorija poezije
- Orijentalistika; stavovi i utjecaj na arapsku književnu kritiku
- Ṭāhā Ḥusayn, 'Abbās al-'Aqqad
- Nova arapska kritika klasične arapske književnosti i savremenog arapskog književnika žanrovi
- Arapska književna kritika na arapskom jeziku u BiH

Izvođenje nastave: predavanje, konsultacije

Provjera znanja: Ispit se polaže kroz pismeni i usmeni dio ispita.

Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Nakon položenog pismenog dijela ispita, student pristupa usmenoj evaluaciji.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Aktivnost	Pismeni ispit	Usmeni ispit	UKUPNO
------------	--------	-----------	---------------	--------------	--------

3 boda	3 boda	4 boda	50 bodova	40 bodova	100 bodova
Literatura					
Obavezna	Abbās I., Tārīḥ al-naqd al-adabī ‘inda al-Arab, Bayrūt, 1983. ‘Abbās I. Fan al-ši‘r, Bayrūt, 1996 Arabic literature to the end of the Umayyad period, Cambridge, 1983 Al-Ḥayārī, A. Istiqlāl al-naṣṣī al-adabī, Yarmūq, 1992.				
Dodatna	A.Smailović, Filozofija orijentalistike i njen utjecaj na suvremenu arapsku književnost, Sarajevo 2012. Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.				

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: ANALIZA DISKURSA U ARAPSKOM JEZIKU

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
IX.	Obavezan predmet	2	2+1S	5	07K36

Nastavnik: Doc.dr. Mithat Jugo
e-mejl:

Saradnik:
e-mejl:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta Izučavanje predmeta ima za cilj da se studenti kroz teoretski i praktični dio kolegija upoznaju sa različitim pravcima u analizi diskursa u arapskom jeziku, s posebnim akcentom na analizu diskursa sa aspekta lingvistike teksta i pragmatike, principima na kojima počivaju te njihovoj primjeni u opisu i analizi diskursa. U tom pogledu cilj je predstaviti analizu različitih jezičkih žanrova diskursa u arapskom jeziku: sakralni, prozni, poetski, dramski i dr. te predstaviti principe na osnovu kojih će studenti otkriti različite dimenzije analize diskursa.

Kompetencije (Ishodi učenja) Od studenata se očekuje da na osnovnu teoretskih i praktičkih iskustava u analizi diskursa budu u mogućnosti:

- izvršiti analizu različitih žanrova diskursa: sakralnog, proznog, poetskog, dramskog idr. u arapskom jeziku,
- primijeniti temeljne principe lingvistike teksta: kohezija, koherencija, kontekst, intencije, prihvatljivosti, informativnost i intertekstualnosti u analizi različitih dimenzija diskursa i jezika u upotrebi u arapskom jeziku,
- primijeniti principe pragmatike kroz teoriju govornih činova u analizi diskursa u arapskom jeziku.

Program predmeta:

- Analiza diskursa- razumijevanje i teorijski okvir predmeta
- Pojmovno određenje termina u arapskom jeziku: al- *hiṭāb*, al- *naṣṣ*, al-*malfūz*, al-*qawl*, diskurs, tekst, verbalni akt, govor
- Analiza diskursa u arapskom jeziku teorijski okvir i dostignuća
- Lingvistika teksta i analiza kohezije diskursa na gramatičkom nivou: reference i elizija
- Analiza kohezije diskursa na gramatičkom nivou: supstitucija i konektori u arapskom jeziku
- Leksikološki nivo: repeticija, kolokacije, sinonimija idr
- Fonetsko-fonološki nivo: ritam, akcent, pauzalne forme, rima, paronomazija, wazn i qāfija
- Analiza koherentne dimenzije teksta i diskursa u arapskom jeziku
- Uloga konteksta u analizi diskursa: lingvistički kontekst i situacioni kontekst
- Principi intencije, prihvatljivosti, informativnost, situativnost, intertekstualnost kao osnov u analizi diskursa
- Pragmatika i njena uloga u analizi diskursa u arapskom jeziku. Implikatura i presupozicija kao osnov u analizi diskursa.
- Diskurs i teorija govornih činova (*al- 'af'āl al-kalāmiyya*). Lokucionni govorni čin
- Analiza govornih činova u arapskom jeziku: ilokucionni govorni činovi: asertivi (tvrdnje, izvještaji),

direktivi (upustva, naredbe)

1. Ilokucionni govorni činovi: komisivi (obećanja, prijetnje), ekspresivi (izvinjenja, zahvale, čestitke), deklarativi i njihova analiza u arapskom jeziku
2. Perlokucionni govorni čin i utjecaj na recipijenta kroz prizmu teorije argumentacije

Izvođenje nastave: predavanja, vježbe, konsultacije

Provjera znanja: Ispit se polaže kroz pismeni i usmeni dio ispita. Seminarski rad te aktivno prisustvo predavanjima i vježbama su sastavni dio evaluacije znanja studenata.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Aktivnost(seminarski rad)	Pismeni ispit	Usmeni ispit	UKUPNO
5 boda	5 boda	30 boda	30 bodova	30 bodova	100 bodova

Literatura

Obavezna	<p>Brown , G. Yule, G. (1997) <i>Tahlīl al-ḥiṭāb, (Discourse Analises)</i>, arabic translate: Muḥammad Al-Zulayṭinī, Munīr al-Turaykī , Al-Našr al-‘ilmī wa-l-maṭābī‘, Ğ ami‘ah al-Malik Su‘ūd, Riyāḍ</p> <p>Hatābi, Muḥammad (1991) <i>Lisāniyāt al-naṣṣ: madḥal ilā insiğām al-ḥiṭāb</i>, Al-Markaz al-ṭaqāfī al-‘arabī.</p> <p>Šaḥrāwī , Mas‘ūd (2005) <i>Al-tadāwuliyya ‘inda al-‘ulamā al-‘arab- dirāsa tadāwuliyya liḥāhira „ ‘Af‘āl al-kalām ‘ fi al-turāṭ al-lisānī al-‘arabī</i>, Dār al-ṭalī‘ah, Bayrūt.</p> <p>Šawlah, A. (2007) <i>Al-ḥiğāğ fi al-Qur‘ān min ḥilāli ‘ahammi ḥašā‘išihī al-‘uslūbiyya</i>, Dār al-Fārābī, Beyrūt.</p> <p>Serl, Džon (1991) <i>Govorni činovi</i> ,Nolit, Beograd.</p>
Dodatna	<p>Büqirra, Nu‘man (2015) <i>Al-ḥiṭāb wa-l-nažariyya wa-l-‘iğrā’</i>, Dār Ğ ami‘ah al-Malik Su‘ūd, Riyāḍ.</p> <p>Fadl, Šalāh (1992) <i>Balāğa al-ḥiṭāb wa ‘ilm al-naṣṣ</i>, ‘Ālam al-m‘arifa br.164.</p> <p>Naḥla, Maḥmud (2002) <i>‘Āfāq ġadīda fi al-baḥṭ al-luğawī al- mu‘āšir</i>, Dār al-ma‘rifa al-ğāmi‘iyya, al- ‘Iskandariyya.</p> <p>Yağfīn, Sa‘īd (1997) <i>Tahlīl al-ḥiṭāb al-riwā‘ī</i>, al-Markaz al-ṭaqāfī al-arabī, Bayrūt.</p> <p>‘Ukāša, Maḥmūd (2013) <i>Tahlīl al-ḥiṭāb fi daw‘i nažariyya ‘ahdāt al- luğa dirāsa ṭaḥbīqiyya li ‘asālīb al-ta ‘fīr wa al-‘iqnā‘ī al- ḥiğāği fi -al ḥiṭāb al-nisāi fi al-Qur‘ān al-karīm</i>, Dār al-našr li al-ğāmi‘āt, al-Qāhira .</p> <p>Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.</p>

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJED ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: EVROPSKI KOLONIJALIZAM I ARAPSKI SVIJET

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe(S)		
IX.	Izborni predmet	3	1	4,5	
Nastavnik: Van.prof.dr. Sedad Dizdarević e-mejl:			Saradnik: e-mejl:		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Cilj predmeta je da studente upozna sa fenomenom kolonijalizma, njegovim naslijeđem i društvenim i kulturnim implikacijama na svijest arapskog čovjeka te da ih osposobi da samostalno razumijevaju složena društvena, historijska, politička i kulturološka kretanja, sučeljavanja i probleme arapskog svijeta.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljenost za razumijevanja složene povijesti evropskog kolonijalizma u arapskom svijetu • Mogućnost samostalnog istraživanja i kritičkog analiziranja suvremenih kretanja koja ishode iz kolonijalne prošlosti • Osposobljenost za primjenu stečenih znanja u daljem napredovanju i usavršavanju u području studija arapske kulture, duha, jezik i, književnosti				

Program predmeta:

- Terminološko određenje pojmova kolonijalizam i neokolonijalizam
- Reconquista i formiranje ideje Kristendoma
- Krstaški ratovi i korijeni antiarabizma i antiislamizma
- Orijentalizam kao rasna ideologija i arapski svijet
- Imagološki pogled Evrope na Arape
- Egipat i prvo iskustvo kolonijalizma
- Parcijalni ispit
- Koloniziranje Magreba
- Francuski prodor na Bliski istok
- Britanska kolonijalna politika u arapskim zemljama
- Antikolonijalni ratovi u arapskom svijetu
- Reformistički valovi i modernizacija
- Kolonijalizam i državne granice u arapskom svijetu
- Ideološko naslijeđe kolonijalizma
- Neokolonijalizam i politički islam

Izvođenje nastave: predavanje, konsultacije

Provjera znanja: Ispit se polaže kroz pismeni i usmeni dio ispita.

Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Nakon položenog pismenog dijela ispita, student pristupa usmenoj evaluaciji.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Aktivnost	Pismeni ispit	Usmeni ispit	UKUPNO
3 boda	3 boda	4 boda	50 bodova	40 bodova	100 bodova
Literatura					
Obavezna	<p>Hurani. A.(2016) Historija arapskih naroda, prijevod Indira Funduk, Beograd, Clio.</p> <p>Hiti.F.(1989) Istorija Arapa, prijevod P.Pejčinović, Sarajevo, Veselin Masleša.</p> <p>Said. E.(1999) Orijentalizam, prijevod Rešid Hafizović, Sarajevo, Svjetlost.</p>				
Dodatna	<p>Dukić.D., Blažević.Z., Pejić Poje. L. I Brković. I.(2009) Kako vidimo drugoga ili uvod u imagologiju,Zagreb, Srednja Europa.</p> <p>Jonathan.R.S.(2007) Križarski ratovi, Split, Verbum.</p> <p>Spivak.G.Č.(2003) Kritika postkolonijalnog uma, Beograd, Beogradski krug.</p>				

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: SAVREMENA ARAPSKA LINGVISTIKA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe (S)		
IX.	Izborni predmet	3	1	4,5	07K36-072

Nastavnik: Doc.dr. Enver Ujkanović

**Saradnik:
e-mejl:**

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta

- da studentni vladaju temeljnim znanjima i dometima u oblasti opće lingvistike
- da steknu znanja o prirodi klasičnih lingvističkih istraživanja kod Arapa, da se upoznaju sa školama, pravcima u lingvističkim učenjima te njihovom doprinosu u domenu opće lingviste
- da ovladaju saznanjima o učenjima i pravcima u savremenim lingvističkim istraživanjima te da ih umiju primijeniti u praktičnim analizama na različitim jezičkim nivoima

Kompetencije (Ishodi učenja)

- poznavanje i razumijevanje općelingvističke terminologije na svim nivoima upotrebe maternjeg i arapskog jezika
- sposobnost dijahronijskog i sinhronijskog sagledavanja i kritičkog promišljanja lingvističkih klasičnih i savremenih postignuća kod Arapa
- ovladavanje i primjena savremenih pristupa u lingvističkim analizama arapskog jezika na različitim nivoima njegove realizacije
- ovladavanje pravilima transformacione i generativne gramatike na nivou arapske sintakse

Program predmeta:

- Opća određenja lingvistike: terminologija, predmet istraživanja, grane i podjele
- Kratak pregled prirode lingvističkih istraživanja od antičkih civilizacija do kraja XX. vijeka
- Historijski pregled lingvističkih istraživanja kod Arapa- od logicizma do strukturalizma
- Savremeni okviri lingvističkih istraživanja kod Arapa- deskriptivni, historijski, kontrastivni
- Nivoi savremeni lingvističkih istraživanja kod Arapa – fonetsko-fonološki, morfološki, strukturni, semantički
- Arapski glasovni sistem između teorije i prakse – savremene klasifikacije i tumačenja
- Arapska morfologija i sintaksa – derivacija i odstupanja, formalizacije u gramatici
- Sintaksička istraživanja kod Arapa – između tradicije i savremene lingvistike
- Formalizacije, transformaciona i generativna gramatika u arapskoj sintaksi
- Savremeni okviri istraživanja u stilistici
- Sinonimija, antonimija i polisemija - savremena učenja
- Savremeni arapski jezik (*al-luġa al-mu'āšira*) – između stabilnosti i fleksibilnosti
- Osobnosti savremenog arapskog jezika – leksikoni (rječnici) i časni Kur'an kao korijeni arapskog jezika; govornici, status i geografski prostor savremenog arapskog jezika, dijalekti savremenog arapskog jezika,
- Savremeni arapski jezik i jezik Kur'ana
- Savremeni arapski jezik i računarska tehnologija – prednosti, izazovi i prijetnje po jezik

Izvođenje nastave: predavanje, izlaganje studenata, konsultacije

Provjera znanja: Vršiti se kroz diskusije u toku nastavnog procesa, izlaganja na zadanu temu, izrade kraćeg seminarskog rada i finalnog testiranja kao završne provjere znanja. Studenti imaju zadatak da na temelju uvida u savremenu arapsku literaturu na kontrastivnoj osnovi sa nekim od evropskih stranih jezika prezentiraju i problematiziraju određeni jezički fenomen iz savremene arapske lingvističke te studente potaknu na vlastito kritičko promišljanje problema.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe (S)	Izlaganje/diskusija	Testiranje (pismeni)	Usmeni ispit	UKUPNO
5 boda	25 bodova	30 bodova	40 bodova	-----	100 bodova

Literatura

Obavezna	<p>‘A.al-Ḥamīd ‘A. al-Wāhid, <i>al-Kalima fī al-lisānijāti al-ḥadīṭa</i>, Tunis, 2007.</p> <p>‘A. ‘Azīz Aḥmad ‘Allām, <i>Fī ‘ilm al-luġa al-‘āmm</i>, Kairo, 2004.</p> <p>Mas‘ūd ibn Sa‘īd, <i>al-Ġumla fī al-dars al-luġawī al-ḥadīṭ</i>, Kairo, 20016.</p> <p>Mehmed Kico, <i>Arapska gramatika u vremenu – od logicizma do stukturalizma</i>, Sarajevo, 2013.</p> <p>Muṣṭafā Ḥamīda, <i>Nizām al-irtibāt wa al-rabṭ fī tarkīb al-ġumla al-‘arabiyya</i>, Kairo, 1997.</p> <p>Muḥammad Dāwūd, <i>al-‘Arabiyyah wa ‘ilm al-luġa al-ḥadīṭ</i>, Kairo, 2001.</p> <p>Ramaḍān ‘A. al-Tawāb, <i>al-Madḥal ilā ‘ilm al-luġa wa manāhiġ al-baḥṭ al-luġawī</i>, 1998.</p> <p>Ṣalāḥ al-Dīn Ṣ. Ḥ. , <i>Dirāsāt fī ‘ilm al-luġa – al-waṣfī, wa al-tārīḫī wa al-muqāran</i>, Kairo, 1984.</p>
Dodatna	<p>Ferdinand de Sossur, <i>Opšta lingvistika</i>, Beograd, 1977.</p> <p>Jonatan Owens, <i>A Linguistic History of Arabic</i>, Oxford University Press, 2006.</p> <p>Milka Ivić, <i>Pravci u lingvistici</i>, Novi Sad, 1982 (i dr. izdanja).</p> <p>Osvald Dikro, Cvetan Todorov, <i>Enciklopedijski rečnik nauka o jeziku</i>, Beograd, 1987.</p> <p>Ranko Bugarski, <i>Uvod u opštu lingvistiku</i>, Beograd, 1996.</p>

6.2. DESETI SEMESTAR

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: *AKADEMSKO PISANJE*

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
X.	Obavezni predmet	2	2	4,5	04K04-199

Nastavnik: Van.prof.dr. Izet Pehlić
e-mejl:

Saradnik:
e-mejl:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje Nema

Cilj predmeta Cilj je predmeta studente osposobiti za pisano izražavanje po kriterijima znanstvenoga stila, odnosno sadržajnog i formalnog uobličavanja tekstova u kategorijama izvorni znanstveni rad, stručni rad i prikaz (recenzija knjige/rasprave). Usvajanje tih vještina provodit će se na postojećim (objavljenim) znanstvenim radovima iz odgojnih znanosti i srodnih disciplina, koje će studenti analizirati primarno na razini strukture, terminologije, stila i izraza te drugih konvencija akademskog pisanja (naslov, podnaslov, sažetak, reference...). Osnovni oblik te analize jest da student odabere tekst sažme, parafrazira, prepozna glavnu i sporedne teze, iskaže ih bilo perifrazom, bilo citatom, itd., u opsegu cca. 900 riječi. Pri tom će se student podsticati da precizno argumentira svoj stav o tvrdnjama teksta koji prikazuje. Ne vrednuje se sadržaj stava nego jezično-stilska i terminološka preciznost te zaokruženost argumenta.

Kompetencije (Ishodi učenja) Ovladavanje tehnikama i vještinama akademskog pisanja nužnim za kvalitetnu izradu znanstvenih i stručnih radova, seminarskih radova, eseja, te magistarskog rada.

Program predmeta:

- Pristup naučnim informacijama; Klasifikacija nauke i naučnih disciplina, Baze, Elektronske zbirke
- Naučna i stručna djela
- Struktura naučnog djela, Pravila pisanja naučnog rada
- Jezik i stil naučnog djela
- Osnovne karakteristike pisanih radova
- Dokumentaciona podloga
- Jezik i stil izrade rada
- Karakteristike dobrog pisanog rada
- Tehnička obrada pisanog rada
- Organizacija i priprema rukopisa za štampu
- UMRID metodologija
- Evaluacija naučnog rada
- Naučna etika
- Završna evaluacija oblasti

Izvođenje nastave: predavanje, prezentacije, radionice/grupni rad

Provjera znanja

1. zadatak: Prisustvovati nastavi (5 predavanja + 5 vježbe) – 10 bodova
2. zadatak: Oblikovati rad po standardima tehnike pisanja naučnog rada (po UMRID metodologiji) na temu po slobodnom izboru sa mini istraživanjem – (poslati elektronsku verziju na mejl asistenta: <izet.pehlic@gmail.com>) – 20 bodova
3. zadatak: Izrada recenzije knjige (poslati elektronsku verziju na mejl asistenta: <delic_selvedin@yahoo.com>) – 15 bodova

4. zadatak: Izrada i prezentiranje prezentacije o akademskom pisanju naučnih i stručnih radova – (prezentirati na predavanjima i poslati na: <izet.pehlic@gmail.com>) – 5 bodova

5. zadatak: Uraditi pismeni ispit (sadržaji predviđeni programom kolegija) – 50 bodova

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Oblikovan rad	Recenzija	Prezentacija	Pismeni ispit
5	5	20	15	5	50

Literatura

Obavezna	Boeglin, M. (2010). Akademsko pisanje, Novi Sad: Akademsko knjiga. Kundačina, M. & Bandur, V. (2007). Akademsko pisanje, Užice: Učiteljski fakultet. Oraić Tolić, D. (2011). Akademsko pismo Zagreb: Naklada Ljevak.
Dodatna	Sakan, M. (2005). Izrada naučnih radova, Novi sad: Prometej. Sužić, N. (2010). Pravila pisanja naučnog rada: APA i drugi standardi, Banja Luka: XBS.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: SAVREMENI ARAPSKI JEZIK X.

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
X.	Obavezni predmet		4	4	07K36-073

Nastavnik: izbor u toku

**Saradnik:
e-mejl:**

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta   Cilj predmeta jeste da se kroz primjenu savremenih nastavnih strategija stečene komunikacijske kompetencija studenata dalje unaprijede i dovedu do nivoa izvornog govornika standardnog arapskog jezika na svim nivoima konverzacije i upotrebe ovog jezika (lingvističke, sociolingvističke, diskurzivne i strategijske).

Kompetencije (Ishodi učenja)

- sposobnost razumijevanja standardnog arapskog jezika upotrijebljenog u najrazličitijim situacionim okruženjima;
- sposobnost tačne i tačne primjene arapskog jezika u različitim stilovima njegove realizacije;
- ovladavanje svim vidovima verbalne i neverbalne komunikacije na arapskom jeziku;
- tačna interpretacija različitih sadržaja elektronskih i printanih medija, te svakodnevnih životnih situacija u pismenom i usmenom izrazu na arapskom jeziku;
- razvijena osjetljivost prema kulturi naroda arapskog govornog područja

Program predmeta:

- I na ovom nivou usvajanja i ovladavanja arapskim jezikom, lektor u ovisnosti od ciljanog leksičkog korpusa i strategija u komunikaciji kojima se želi ovladati u arapskom jeziku tematski bira i utvrđuje jezičke sadržaje koji su po svojoj složenosti i specifičnosti vokabulara i leksike primjereni naprednom nivou razumijevanja i aktivne primjene arapskog jezika, te omogućavaju dalje usavršavanje svih vidova komunikacije na ovom jeziku i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara;
- Utvrđivanje i realizacija korpusa široko orijentiranih tematskih cjelina (dnevna dešavanja, kultura, sport, umjetnost, književnost, teologija, politika, ekonomija....) kroz slušanje i prezentaciju datog materijala putem elektronskih medija, kroz diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata;
- Izdvajaju se specifični elementi arapske kulture te se porede sa evropskim prostorom – uočavanje sličnosti i razlika kako bi se kod studenata postigla kulturološka osviještenost;
- Markira se i usvaja specifična leksika u različitom kulturološkom i društvenom kontekstu, a kroz govorni i pisani izraz se primjenjuju složene sintaksičke i stilističke strukture;
- Shodno svojim interesnim orijentacijama, studenti na dnevnoj osnovi svjetskih dešavanja, selektiraju materijal na arapskom jeziku, usmeno ga prezentiraju i improviziraju diskusije, a potom u pismenoj formi daju svoj kritički osvrt.

Izvođenje nastave: interaktivni oblik nastave s velikim udjelom samih studenata u njezinoj realizaciji, grupni i individualni rad, prezentacije i diskusije

Provjera znanja: vrši se na svakodnevnoj osnovi kroz težinski različite vježbe pismenog i usmenog izraza, kroz diskusije na zadanu temu, što se boduje i dio je ukupnog finalnog broja bodova. Na kraju semestra studenti imaju finalno testiranje čije polaganje je preduslov za pristupanje pismenom ispitu. Nakon položenog pismenog ispita, studenti pristupaju usmenom ispitu.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Prezentacije i	Pismeni ispit	Usmeni ispit	UKUPNO
------------	--------	----------------	---------------	--------------	--------

		izlaganja			
-----	10 bodova	20 bodova	40 bodova	30 bodova	100 bodova
Izvori					
Obavezni	Arapski elektronski mediji: internet, televizija, radio Savremeni arapski književni tekstovi - po izboru lektora Savremeni sedmični i mjesečni arapski časopisi zabavnog, edukativnog i kulturnog sadržaja – po izboru lektora Arapska dnevna štampa- po izboru lektora Arapski stručni časopisi – po izboru lektora				
Dodatni	Svi elektronski i štampani izvori koji se uobičajeno koriste za razvijanje sposobnosti studenata za interaktivno direktno komuniciranje na arapskom jeziku na ovom nivou njegovog poučavanja				

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: JEZIK ARAPSKIH MEDIJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
X.	Obavezni predmet	1	2	4	07K36-074

Nastavnik: izbor u toku

**Saradnik:
e-mejl:**

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta

Studente upoznati sa zahtjevima i osobenostima jezičkog izraza arapskih medija, te pozitivnim i negativnim uticajima koje savremeni mediji imaju na standardni arapski jezik. Također će se upoznati sa vrstama izražajnih stilova u pisanom i usmenom govoru kroz analizu različitih informativnih i edukativnih sadržaja koji se prenose putem savremenih elektronskih medija, radija i televizije.

Kompetencije (Ishodi učenja)

- razumijevanje značaja medija u očuvanja standardnog arapskog jezika kao nacionalnog koda svih Arapa
- razumijevanje i ovladavanje izražajnim stilovima arapskih medija (radio i televizijski izvještaji, priopćenja, sadržaji informativnog i edukativnog karaktera, internet sadržaji)
- poznavanje jezičkih grešaka koje se najčešće javljaju u printanim arapskim medijima, kod spikera, voditelja i urednika programa dijaloškog tipa.

Program predmeta:

- Jezik i mediji – temeljna pojmovna i terminološka razgraničenja
- Opštedruštveni značaj jezika i značaj arapskog kao nacionalnog jezika
- Nivoi jezičkog razvoja i uslovi izrastanja jezika kao sredstva medija
- Značaj pisma i forme u jeziku medija; stav arapskih učenjaka o jeziku medija
- Vrste medija i njihov uticaj na savremeni arapski jezik
- Jezik medija između stilistike (balāġa) i saopćenja ('i'lām) – terminološka razgraničenja
- Diglosija arapskog jezika i savremeni jezik medija
- Jezik medija i stav akademske zajednice; televizija kao instrument obogaćivanja vokabulara arapske *fushhe*
- Jezik radija i estetske mjere kod radio izraza
- Osobnosti jezika televizije i radija- zajedničke karakteristike usmenog izraza i razlike u pisanju za potrebe jednog i drugog
- Izražajni stil i inovacije u informisanju
- Izražajni stil kratkih priopćenja
- Jezik interneta
- Jezik dramskog programa
- Jezičke greške savremenih printanih medija(interpunktija, pravopis, gramatika)

Izvođenje nastave: predavanje, prezentacija materijala različitih sredstava informisanja, analize i rasprave

Provjera znanja: Vršiti se kroz evaluaciju aktivnosti studenata (prezentacije, učešće u analizama i diskusijama), završno testiranje u formi eseja (analiza jezika medija- informativni ili obrazovni program po vlastitom izboru), kao i usmeni ispit.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Aktivnosti	Pisanje eseja	Usmeni ispit	UKUPNO
5 bodova	10 bodova	25 bodova	35 bodova	25 bodova	100 bodova
Literatura					
Obavezna	<p>‘Abullah al-Taṭāwī (2002), <i>‘Awda ‘ilā al-ṣiḥḥa al-luġawiyya</i>. Ġāmi‘a al-Qāhira.</p> <p>Hasan Aliyy Muḥammad (2016), <i>Luġa al-‘i‘lām al-‘arabī al-mu‘āṣir</i>. Kairo: Dār li al-naṣr wa al-tawzī‘.</p> <p>Muḥammad Sayyid Muḥammad (1984), <i>al-‘I‘lām wa al-luġa</i>. Kairo: ‘Alam al-kutub.</p> <p>Muḥammad Abu al-Wafā’ (n.d.), <i>al-Luġa al-‘arabiyya fī al-‘i‘lām bayna al-wāqi‘ wa al-ma‘mūl</i>. Elektronsko izdanje: www.alukah.net.</p> <p>Nasīm al-Ḥūrī (2005), <i>al-‘I‘lām al-‘arabī wa inhiyār al-sultāti al-luġawiyya</i>. Bejrut: Markaz dirāsāt al-waḥda al-‘arabiyya.</p>				
Dodatna	<p>Fādiya Ḥulwānī (2015), <i>Luġa al-‘i‘lām al-‘arabī</i>. Maġalla Ġāmi‘a Dimašq, al-muġallad 31, br.3, str.11-30.</p> <p>Jaroslav Stetkevych (2006), <i>The Modern Arabic Literary Language- Lexical and Stylistic Developments</i>. Washington D.C. : Georgetown University Press</p>				

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: ISTRAŽIVAČKI RAD U METODICI NASTAVE ARAPSKOG JEZIKA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
X.	Obavezni predmet	-----	1	4	07K36-075

Nastavnik: Red.prof.dr. Mejra Softić
e-mejl:

Saradnik:
e-mejl:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta Cilj ovog istraživanja jeste da studenti uz ovladane kompetencije u području savremenih metoda u usvajanju arapskog kao stranog, načine kvalitetnu rekapitulaciju svih saznanja i kompetencija koje su stekli kroz predmete metodike nastave arapskog jezika, kao i kroz metodičku praksu, te da ih kroz zadano istraživanje kvalitetno i kritički promišljaju, a zatim ih uz stečena vlastita iskustva i saznanja u istraživanju primjene i nadograde.

Kompetencije (Ishodi učenja) Od studenata se očekuje da u istraživanju pokažu visok stepen poznavanja metoda, tehnika i strategija kreativne nastave, da se vješto koriste stečenim znanjem i uputstvima o primjeni najnovijih metoda u nastavi arapskoga jezika i primjeni najmodernije audio, vizualne i računarske opreme i da tako načine bitne iskorake u prijedlogu realizaciji savremenije nastave nastave arapskoga jezika čineći je dinamičnom, privlačnom, atraktivnom i nezaobilaznom među učenicima osnovnih i srednjih škola.

Program predmeta:

S obzirom na to da su u prvom ciklusu studija ovladali metodikama nastave arapskog jezika od predškolskog do najstarijeg školskog uzrasta, te da u IX. semestru ovladavaju savremenim metodama usvajanja arapskog jezika na svim nivoima njegovog učenja, studenti imaju obavezu da nakon odslušane konsultativne nastave koja je predviđena u formi jednog časa vježbi sedmično, urade samostalno istraživanje koje će do završetka semestra predati u formi opsežnijeg seminarskog rada (obima od 40-50 strana) pisanog uz poštivanje savremenih naučno-istraživačkih standarda. Studenti imaju obavezu da u nekoj odgojno-obrazovnoj instituciji (po vlastitom izboru), ili u centrima za poučavanje arapskog jezika, posmatraju nastavu arapskog jezika o čemu će dostaviti zasebno uvjerenje. Na temelju svojih iskustava, oni mogu sami ili u dogovoru sa profesorom odrediti temu istraživanja, nakon čega će u kraćoj pismenoj formi predstaviti projekat istraživanja i hodogram svojih aktivnosti. Nakon što projekat bude odobren od strane nastavnika, student pristupa realizaciji istraživanja. Istraživanje se može odnositi na problematiziranje primjene određenih tehnika i strategija rada u nastavi arapskog jezika, primjenu novih nastavnih metoda, ulogu medija u pripremi i realizaciji nastave, modele pripreme nastave, relevantnost planiranih jezičkih sadržaja za dati školski uzrast, i td.

Izvođenje nastave: Nastava je konsultativnog tipa, po potrebi studenata koji su se opredijelili za neku od zadanih tema istraživanja. Predviđen je jedan čas vježbi na sedmičnom nivou koji se uređuje shodno potrebama studenata i davanju neophodnih smjernica.

Provjera znanja: Provjera znanja se vrši na konsultativnoj nastavi, času vježbi, a težinski kriterij provjere znanja je na samostalnom istraživanju koje studenti rade na temelju prethodnih opserviranja i iskustava iz metodika nastave arapskog jezika te uvida u savremene metode usvajanja arapskog kao stranog jezika. Istraživanje i njegove rezultate elaboriraju i usmenim putem što se zasebno vrednuje.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Aktivnost	Istraživački rad	Usmena	UKUPNO
------------	--------	-----------	------------------	--------	--------

				elaboracija	
-----	5 bodova	-----	60 bodova	35 bodova	100 bodova
Literatura					
Obavezna	<p>'Abd al-Raḥmān ibn 'Ibrahīm (2011), <i>'Idā'āt li ma'ānī al-luġa al-'arabiyya li ġayr nāfiqīn bihā</i>. Rijad: Maktaba al-Malik Fahd</p> <p>Ḥasan Ġa'far al-Ḥalīfa (2004), <i>Fuṣūl fī tadrīs al-luġa al-'arabiyya</i>. Rijad: Maktaba al-Ruṣd</p> <p>Ostojić, Branko (1991), <i>Komunikacija u nastavi stranih jezika</i>. Sarajevo: Svjetlost</p> <p>Ostojić, Branko (1983), <i>Kreativnost u nastavi stranih jezika</i>. Sarajevo: Svjetlost.</p> <p>Pranjić, Marko (1999), <i>Nastavna metodika, Teorija, oblici, metode, sredstva, pomagala</i>. Zagreb Editio.</p> <p>Salwā Mubīdīn (2003), <i>Ta 'līm alqirā'a wa al-kitāba li al-'aṭfāl</i>. Amman: Dār al-Fikr</p>				
Dodatna	<p>Hašimbegović-Valenzuela, Aida (1998), <i>Psihologija podučavanja</i>. Sarajevo: Svjetlost</p> <p>Petrović, Elvira (1997), <i>Teorija nastave stranih jezika</i>. Osijek: Pedagoški fakultet</p> <p>Tanović, Mustafa (2007), <i>Sistem vježbi u nastavi stranih jezika</i>. Sarajevo: Svjetlost.</p> <p>Tanović, Mustafa (1972/78), <i>Savremena nastava stranih jezika I/II</i>. Sarajevo: Svjetlost</p> <p>Vrhovec, Ivona i suradnici (1999), <i>Sreani jezik u osnovnoj školi</i>. Zagreb: Naklada Naprijed</p>				

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: ARAPSKA FILOLOGIJA U RUKOPISIMA BOŠNJAČKIH AUTORA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
X.	Izborni predmet	2	-	3,5	07K36-076

Nastavnik: Doc.dr. Semir Rebronja

**Saradnik:
e-mejl:**

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta

- stjecanje znanja o nastanku i razvoju arapske filologije širom islamskog svijeta gdje se izučavao arapski jezik;
- stjecanje znanja o arapskoj filologiji u tekstovim bošnjačkih autora koji se tiče arapske gramatike, stilistike, metrike i književnosti;
- olakšavanje studentima pristup savremenim lingvističkim istraživanjima arapskog jezika i književnosti;
- razvijanje svijesti kod studenata o značajnom doprinosu bošnjačkih autora u razvoju islamskog aspekta kulturno-naučne i književne baštine na arapskom jeziku kao dijelu ukupne bosansko-hercegovačke baštine.

Kompetencije (Ishodi učenja)

- ovladavanje znanjem o temeljima standardnog arapskog jezika u gramatičkim djelima klasičnih arapskih gramatičara kroz rukopise poznatih bošnjačkih autora;
- ovladavanje znanjem i razumijevanje arapske filologije uključujući sve njene discipline i šire znanje arapske lingvistike;
- stjecanje dubljeg uvida u trenutna filološka istraživanja i razvoj njenih disciplina, prije svega gramatike;
- ovladavanje sposobnostima kritičkog i sistemskog razumijevanja filoloških tema i bavljenja složenim filološkim pitanjima;
- ovladavanje znanjem i vještinama potrebnim za sudjelovanje u istraživačkim filološkim projektima

Program predmeta:

- uvod u historiju opće arapske lingvističke tradicije i historiju razvoja arapskih filoloških studija na temelju reprezentativnih tekstova i povijesnih okolnosti njihova nastajanja;
- upoznavanje s problemima arapske filologije, historijom filoloških teorija i filološke historiografije;
- uvid u razvoj filoloških studija bošnjačkih autora;
- upoznavanje sa bogatim i raznovrsnim arapskim jezičko-književnim rukopisnim naslijeđem bošnjačkih autora.
- razvijanje opće metodologije istraživanja, analiziranja i tumačenja arapskih tekstova iz gramatike, stilistike, metrike i književnosti;
- upoznavanje studenata o problemima i metodama u proučavanju različitih klasičnih jezičkih tekstova i pripremanja njihovih kritičkih izdanja;
- upoznavanje studenata s jezikoslovnom terminologijom u klasičnim arapskim tekstovima i tekstovima bošnjačkih autora;
- upoznavanje studenata s poznatim sistemima transkripcije arapskih tekstova;
- čitanje, razumijevanje, prevođenje i analiziranje filoloških tekstova bošnjačkih autora i klasičnih arapskih prozaičkih tekstova, te kraćih tekstova iz Kur'ana i nekih primjera klasične arapske poezije;
- upoznavanje s utvrđenim načinima navođenja i upućivanja na izvore, te pisanje referenci i bibliografija;
- posebna obrada najpoznatijih bošnjačkih autora i njihovih djela iz oblasti gramatike, stilistike, metrike, književnosti književne kritike, među kojima su poznati:

- Ahmed Sudi Bošnjak (Aḥmad Sūdī al-Būsawī, u. posl. 1006/1597-98);
- Hasan Kafi Prušćak (Hasan b. Ṭurḥān b. Dāwūd al-Kāfī al-Aqḥiṣārī, u. 1024/1615);
- Muhamed Musić Allamek (Muḥammad b. Mūsā 'Allāmak al-Būsawī, u. 1046/1636);
- Abdulkemal Ismail Travničanin ('Abdulkamāl Ismā'īl b. al-ḥāḡḡ Walī al-Trāwnīkī, u. posl. 1052/1642-43);
- Mahmud Damad (Maḥmūd b. Ḥalīl Bayāḏī-zāde Dāmādī al-Müstārī, u. 1099/1688);
- Šejh Jujo (Muṣṭafā Yūyū b. Yūsuf b. Murād Ayyūbī-zāde al-Müstārī al-Būsawī, Šayḥ Yūyū, u. 1119/1707);
- Ibrahim Opijač (Ibrāhīm b. al-šayḥ al-ḥāḡḡ Ismā'īl b. Šalīḥ b. 'Alī al-Müstārī al-Muskirī, u. 1138/1725-26);
- Husejn-efendi Isbei (Ḥusayn-efendī al-Išba'ī al-Sarāyī, živio krajem 17. ili u prvoj polovini 18. stoljeća);
- Hasan Bošnjak (Ḥasan b. Muṣṭafā al-Būsawī al-Madanī, u. oko 1247/1831);
- Ibrāhīm b. al-ḥāḡḡ Aḥmad-āḡā, poznat i kao Dīkrī i Kūčūk-āḡā al-Uzičawī (Uzičanin) (u. 1267/1850);
- Ali Fehmi Džabić (1853 – 1918).

Izvođenje nastave: predavanje, konsultacije

Provjera znanja: Ispit se polaže kroz pismeni i usmeni dio ispita.

Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Nakon položenog pismenog dijela ispita, student pristupa usmenoj evaluaciji.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Aktivnost	Pismeni ispit	Usmeni ispit	UKUPNO
3 boda	3 boda	4 boda	50 bodova	40 bodova	100 bodova

Literatura

Obavezna	<p>BAŠAGIĆ, Safvet-beg: <i>Bošnjaci i Hercegovici u islamskoj književnosti: prilog kulturnoj historiji Bosne i Hercegovine</i>, Zemaljska Štamparija, Sarajevo, 1912.</p> <p>BAŠAGIĆ, Safvet-beg: <i>Znameniti Hrvati, Bošnjaci i Hercegovci u Turskoj Carevini</i>. Izvanredno izdanje Matice Hrvatske, Zagreb, 1931.</p> <p>BOHAS, Georges, Georges Bohas, Jean-Patrick Guillaume, and Djamel Kouloughli, <i>The Arabic linguistic tradition</i>, Georgetown University Press, Washington, D.C., 1990.</p> <p>GROZDANIĆ, Sulejman: "O književnosti Muslimana Bosne i Hercegovine na arapskom jeziku", <i>Radio Sarajevo, Treći program</i>, god. VII, Sarajevo, 1978, 19, 541-542.</p> <p>HANDŽIĆ, Mehmed (Muḥammad b. Muḥammad b. Muḥammad b. Šalīḥ b. Muḥammad al-Būsawī al-ḥāḡḡī): <i>al-Ġawhar al-'asnā fi tarāḡim 'ulamā' wašu'ara' Bosna</i>, Maktaba al-ma'āhid al-'ilmiyya, al-Qāhira, 1349/1930.</p> <p>HANDŽIĆ, Mehmed: <i>Književni rad bosansko-hercegovačkih Muslimana</i>, Državna štamparija, Sarajevo, 1933.</p> <p>ḤASSĀN, Tammām, <i>al-Uṣūl, dirāsa abīstīmūlūḡiyya li al-fīkr al-luḡawī 'inda al-'Arab</i>, Dār al-Šu'ūn al-ṭaqāfiyya al-'amma, Baḡdād, 1988.</p> <p>JAHIĆ, Mustafa <i>Arapska gramatika u djelu al-Fawā'id al-'abdiyya Mustafe Ejubovića</i>, Prvo izdanje, Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu, Sarajevo, 2007.</p> <p>LJUBOVIĆ, Amir i GROZDANIĆ, Sulejman, <i>Prozna književnost Bosne i Hercegovine na orijentalnim jezicima</i>, Orijentalni institut u Sarajevu, Sarajevo, 1995.</p> <p>MUFTIĆ, dr. Teufik: <i>Klasična arapska stilistika</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1995.</p> <p>SOFTIĆ, Mejra, <i>Kompendij arapske sintakse Ibrahima Opijača Mostarca</i>, Islamska pedagoška akademija u Zenici, Zenica, 2002.</p>
Dodatna	<p>AL-NĀDIRI, Muḥammad As'ad, <i>Fīqh al-luḡa, manāhiluhu wa masa'iluhu</i>, al-Ṭab'a al-ūlā, al-Maktaba al-'ašriyya, Šaydā – Bayrūt, 1425/2005.</p> <p>OWENS, Jonathan, <i>A Linguistic History of Arabic</i>, Oxford University Press, Oxford, 2006.</p> <p>SULEIMAN, Yasir, <i>The Arabic Grammatical Tradition</i>, Edinburgh University Press, Edinburgh, 1999.</p>

	<p>ŠABANOVIĆ, Hazim: <i>Književnost Muslimana BiH na orijentalnim jezicima</i>, Biobibliografija, Svjetlost, Sarajevo, 1973.</p> <p>VERSTEEGH, Kees, <i>Landmarks in Linguistic Thought III, The Arabic Linguistic Tradition</i>, Routledge, London and New York, 1997.</p>
--	---

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
ODSJEK ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: STILOVI U MODERNOJ ARAPSKOJ KNJIŽEVNOSTI

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Izborni predmet	2	2	3,5	07K36-078
Nastavnik: Doc.dr. Semir Rebronja e-mejl:			Saradnik: e-mejl:		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Ovaj kurs se baviti stilovima u arapskoj modernoj književnosti; savremenih narativnih i dramskih oblika kao i razvoj moderne poezije na arapskom jeziku od kraja XIX vijeka do danas.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> • Prepoznati glavne karakteristike (oblike, tehnike i teme) i stilove različitih žanrova u modernoj arapskoj književnosti • Pokazati razumijevanje da su granice žanrova često zamagljene; tumačiti evoluciju književnih žanrova u arapskom svijetu i dijaspori u svojoj socio-kulturnog konteksta.				

Program predmeta:

- Klasična arapska retorika (al-balāġa) i stilistika (al-uslūbiyya); nastanak i razvoj stilistike, osobnosti i razlike
- Stil i stilistika u svjetlu moderne književne kritike
- Moderna arapska fiktivna naracija
- Fikcija i zbilja; prvi umjetnički roman, faktori društvene i političke transformacije i utjecaj evropskog egzistencijalizma
- Arapska moderna beletristika između realizma i egzistencijalizma i socijalno-kulturno porijeklo
- Utjecaj prevođenja i adaptacije zapadnih kratkih priča
- Oblik i sadržaj „nove“ arapske poezije, utjecaj evropskog romantizma na mahdžet, simbolizam u arapskoj poeziji, realizam u poeziji nakon Drugog svjetskog rata
- Poezija proze, pjesma proze i slobodni stih
- Maġalla ši‘r, pokret „Tammūz“ poezije; svjesna inovacije u poeziji, korištenje antički mitološki i vjerskih motiva
- Metode, trendovi i jezik morežne arapske drame, klasicizam, romantizam, realizam i nadrealizam
- Tragedija, komedija, popularna farsa, alegorija i apsurd
- Utjecaj savremene zapadne književnosti, književne teorije i kritike na arapsko moderno stvaralaštvo
- Nova arapska hermeneutika: savremena interpretacija prije-modernih tekstova u svjetlu književna teorija

Izvođenje nastave: predavanje, konsultacije

Provjera znanja: Ispit se polaže kroz pismeni i usmeni dio ispita.

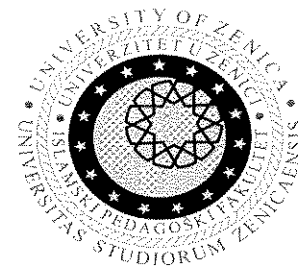
Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Nakon položenog pismenog dijela ispita, student pristupa usmenoj evaluaciji.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Aktivnost	Pismeni ispit	Usmeni ispit	UKUPNO
3 boda	3 boda	4 boda	50 bodova	40 bodova	100 bodova
Literatura					
Obavezna	‘Abbās I. <i>Fan al-ši‘r</i> , Bayrūt, 1996. Allen, R.. <i>Modern Arabic Literature</i> . New York, Ugar, 1987. Ḥafāḡī, MA, <i>al-Islubiyyā va al-bayān al-‘arabī</i> , 1992.				
Dodatna	Badawi, M. M. <i>A Critical Introduction to Modern Arabic Poetry</i> . Cambridge, Cambridge University Press, 1975. Boullata, Issa J. (ed.). <i>Critical Perspectives on Modern Arabic Literature: 1945-1980</i> Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.				

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET

Prilog 5. Obrazloženje Elaborata uvođenje novog studijskog programa na Odsjeku za arapski jezik i književnost, drugi ciklus studija (master studij), na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici

I Pravni osnov

Elaborat je u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Zeničko-dobojskog kantona, Statutom Univerziteta u Zenici, Pravilima Fakulteta i Procedurama za pokretanje novih studijskih programa na Univerzitetu prošao proceduru usvajanja na NNV Fakulteta, Senatu Univerziteta i Rijasetu Islamske zajednice u BiH.

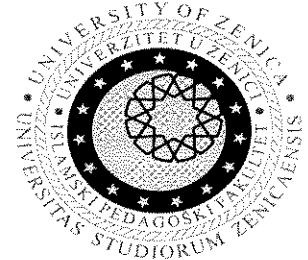
II Razlozi za donošenje

Pokretanje drugog ciklusa studija (*postdiplomski magistarski studij*) na Odsjeku za arapski jezik i književnost pri Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici prirodni je tok savremenog univerzitetskog obrazovnog procesa organizovanog u tri ciklusa studija, a koji se ostvaruje u skladu s pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prenosa bodova (ECTS). Drugi ciklus ili magistarski studij je nastavak dodiplomskog studija na ovom Odsjeku koji budućim studentima treba da obezbijedi akademsko zvanje magistra u oblasti arapskog jezika i književnosti. Naime, dodiplomski studijski program Odsjeka za arapski jezik i književnost započeo je sa svojom realizacijom akademske 2013./2014. godine. Organizovan je kao jednopredmetni četverogodišnji studij i njegovim završetkom studenti stižu 240 ECTS kredita, čime se ide u susret uspostavljanja vertikalnog sistema prohodnosti kroz sva tri ciklusa utvrđena bolonjskim procesom (4+1+3). Završetkom akademske 2018./2019. godine, na ovom odsjeku će biti odškološana treća generacija svršenika prvog ciklusa studija (diplomiranih profesora arapskog jezika i književnosti) što stvara realne osnove za upis prve generacije studenata magistarskog studija. Interes za pohađanjem drugog ciklusa studija na Odsjeku za arapski jezik i književnost pri IPF-u posebno iskazuju i arabisti koji su završili jedno - ili dvopredmetni četverogodišnji studij arapskog jezika na nekom od evropskih ili univerziteta iz bliže regije, kao i Univerziteta u Sarajevu.

Drugi ciklus studija organizuje se kako bi studenti ovog odsjeka unaprijedili i produbili kompetencije stečene na dodiplomskom studiju, dodatno se osposobili za sistematično razumijevanje, savladavanje i unapređenje znanja u oblasti arapskog jezika, književnosti, historije i kulture naroda ovog govornog područja, savremenih metoda u usvajanju i poučavanju stranog jezika, savremenih lingvističkih i glotodidaktičkih teorija, primjene različitih metoda u pismenom i usmenom stručnom prevodenju, kako bi unaprijedili i produbili lingvističke, sociolingvističke, diskurzivne i strategijske kompetencije u arapskom jeziku te sposobnosti primjene tehnika znanstvenoga i istraživačkog rada, različitih metodologija lingvističkih istraživanja i kako bi kroz samostalna istraživanja razvijali vlastite vještine i učili se kritičkom rasuđivanju.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET

III Obrazloženje sadržaja Elaborata

Elaborat se sastoji od šest poglavlja, i to:

1. Opće informacije (naziv studija, šef odsjeka, naučno područje...)
2. Uvod (razlozi pokretanja, procjena potrebe tržišta rada, usklađenost sa misijom Fakulteta, usklađenost sa programima drugih fakulteta..)
3. Opći dio (organizacija i trajanje studija, NPP, uslovi za upis, kompetencije svršenika, mogućnosti zapošljavanja svršenika...)
4. Finansijski pokazatelji (prihodi, rashodi..)
5. Nastavni plan i program
6. Programski sadržaji

IV Finansijska sredstva za realizaciju Elaborata

Finansijska opravdanost organizovanja master studija prikazana je u tabeli koja je sastavni dio Elaborata.

Finansiranje se vrši iz vlastitih sredstava ostvarenih po osnovu uplaćenih sredstava od redovno-samofinansirajućih studenata.

DEKAN

Prof.dr. Muharem Adilović

Bosna i Hercegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
 MINISTARSTVO ZA
 PRAVOSUDE I UPRAVU

Bosnia and Herzegovina
 Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA-DOBOJ CANTON
 MINISTRY OF
 JUDICIARY & ADMINISTRATION

Ministarstvo za obrazovanje, nauku,
 kulturu i sport
 n/r ministra
 -ovdje-

Zenica, 17.2.2020. godine
 Veza Vaš broj: 10-38-12767-3/19 od 23.1.2020.
 Naš znak: 06/02-34-1202 120

PREDMET: stajalište na:

- Prijedlog Zaključak o utvrđivanju Prijedloga Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Arapski jezik i književnost, drugog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici,
- Prijedlog Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Arapski jezik i književnost, drugog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici,
- Prijedlog Zaključak o utvrđivanju Prijedloga Odluke o pokretanju studijskog programa Arapski jezik i književnost, drugog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici,
- Prijedlog Odluke o pokretanju studijskog programa Arapski jezik i književnost, drugog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici, *dostavlja se*

Sukladno članku 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), i članku 31. stavak (1) točka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona” broj: 5/11), te na osnovu uvida u tekst dostavljenih akata:

- Prijedlog Zaključak o utvrđivanju Prijedloga Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Arapski jezik i književnost, drugog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici,
- Prijedlog Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Arapski jezik i književnost, drugog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici,
- Prijedlog Zaključak o utvrđivanju Prijedloga Odluke o pokretanju studijskog programa Arapski jezik i književnost, drugog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici,
- Prijedlog Odluke o pokretanju studijskog programa Arapski jezik i književnost, drugog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici,

a u postupku pravne analize, provedene s ciljem utvrđivanje usklađenosti istih sa:

- Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i sloboda i drugim pravima;
- Zakonom o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 63/14);
- Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj: 35/05) i
- Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 10/15),

Ministarstvo za pravosuđe i upravu daje:

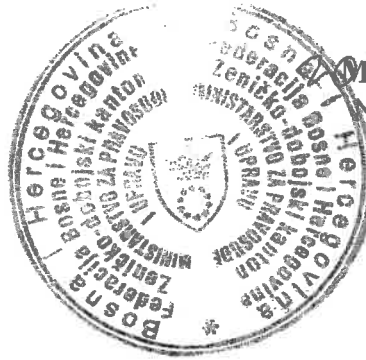
stajalište

Prijedlozi navedenih akata, dostavljeni u privitku akta broj i datum veze, u predloženom tekstu ne sadrže odredbe koje se odnose na navedene propise, tako da ovo ministarstvo sukladno članku 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, ne može dati stajalište o istim s aspekta svoje mjerodavnosti.

Poštovanje,

Dostaviti:

- 2 x Naslovu
- 1 x U pismohranu

MINISTAR
Nebojša Nikolić

700
2386

Broj: 07-38-12767-5/19
Zenica, 24.03.2020. godine

OKK

MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, NAUKU, KULTURU I SPORT

PREDMET: Mišljenje na Prijedlog Odluke o usvajanju Elaborata o pokretanju studijskog programa Arapski jezik i književnost, drugog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici – *dostavlja se*

Ministarstvo finansija je razmotrilo Prijedlog Odluke o usvajanju Elaborata o pokretanju studijskog programa Arapski jezik i književnost, drugog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici, koji nam je dostavljen uz akt Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, broj: 10-38-12767-5/19 od 16.03.2020. godine, te u skladu sa članom 8. Pravilnika o proceduri izrade izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, broj: 34/16 i 15/18) i članom 31. stav (1) tačka c) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/11), u pogledu finansijskih sredstava potrebnih za izvršenje ovog propisa, odnosno o fiskalnoj procjeni propisa, daje slijedeće

MIŠLJENJE

Članom 5. stav 2. Zakona o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19), propisano je da „propisi koji imaju finansijske posljedice na budžet moraju biti obrazloženi, odnosno opravdani analizom troškova i koristi“.

U Obrazloženju Prijedloga Odluke o usvajanju Elaborata o pokretanju studijskog programa Arapski jezik i književnost, drugog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici, navedeno je da realizaciju ovog studijskog programa „neće zahtijevati dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu“.

U Izjavi o fiskalnoj procjeni – Obrazac IFP-NE od 16.03.2020. godine, navedeno je da „Odluka o usvajanju Elaborata o pokretanju novog studijskog programa Arapski jezik i književnost na II ciklusu studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici neće iziskivati dodatna finansijska sredstva iz Budžeta ZDK za 2020. godinu.“

Prema tome, iz navedenog Obrazloženja Prijedloga Odluke i Izjave o fiskalnoj procjeni, proizilazi stav obrađivača i predlagača akta da donošenje navedene Odluke neće iziskivati dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona.

Imajući u vidu Obrazloženje Prijedloga Odluke i Izjavu o fiskalnoj procjeni, Ministarstvo finansija nema primjedbi iz svoje nadležnosti, s tim da je u slučaju eventualne potrebe za dodatnim sredstvima za provedbu navedene Odluke, nedostajuća finansijska sredstva obavezno je obezbijediti Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona i Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici, kroz uštede ili unutrašnje preraspodjele sredstava.

S poštovanjem!

Dostavljeno:

1x Naslovu,
1x a/a.

MINISTAR

Josip Lovrić

Broj: 03-34-1202-1/20
Zenica, 31.01.2020. godine

OCJENJE

**MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE,
NAUKU, KULTURU I SPORT
ZENIČKO – DOBOJSKOG KANTONA**

PREDMET: Mišljenje o prijedlogu Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Arapski jezik i književnost, drugog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici - dostavlja se

U skladu sa članom 2. Uredbe o Sekretarijatu za zakonodavstvo Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Federacije BiH“ broj 8/96“ i „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj: 2/05“) i članom 31. stav 1. tačka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 5/11), te na osnovu uvida u prijedlogu Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Arapski jezik i književnost, drugog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici, u postupku utvrđivanja usklađenosti istog sa Ustavom, pravnim sistemom i metodološkim jedinstvom u izradi propisa dostavljamo vam sljedeće

MIŠLJENJE

Ustavni i pravni osnov prijedloga Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Arapski jezik i književnost, drugog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici (u daljem tekstu : prijedlog Odluke), je u skladu sa ustavom i zakonskim ovlaštenjima Kantona za regulisanje ove materije.

Prijedlog Odluke je urađen u skladu sa Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 5/08).

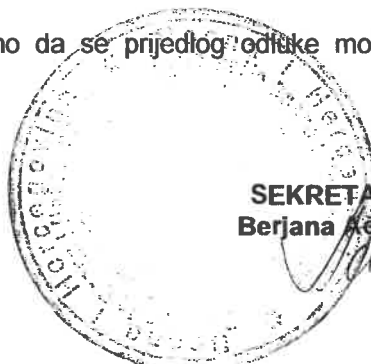
Sekretarijat za zakonodavstvo se ne upušta u opravdanost potrebe pokretanja studijskog programa Arapski jezik i književnost, drugog ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici, jer za to shodno svojim ovlaštenjima, nije nadležan.

Naime, u skladu sa odredbom člana 21. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj. 7/10), Sekretarijat „... vrši poslove koji se odnose na stručnu pripremu nacrti i prijedloga zakona, drugih propisa i općih akata koje Vlada predlaže Skupštini Kantona, obezbjeđivanje metodološkog jedinstva u izradi propisa i drugih općih akata i njihovu usklađenost sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Federacije i Kantona “

Članom 2. Uredbe o Sekretarijatu za zakonodavstvo Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Federacije BiH“ broj 8/96“ i „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj: 2/05“) utvrđeno je da Sekretarijat “daje Vladi, sa stanovišta usklađenosti sa Ustavom i pravnim sistemom, mišljenja o nacrtima i prijedlozima zakona, drugih propisa i općih akata koje Vlada predlaže Skupštini Kantona”.

Shodno naprijed navedenom, mišljenja smo da se prijedlog odluke može uputiti u dalju procedure.

Dostavljeno:
1x Naslovu,
1 x a/a

SEKRETAR
Berjana Sekar

Berjana Sekar

OBRAZAC IZJAVA O FISKALNOJ PROCJENI

Obrazac IFP NE

A 1. Obrađivač propisa

	<small>KOD</small>	<small>NAZIV</small>
Razdjel	22040004	ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET

B 2. Osnovni podaci o prijedlogu propisa

Vrsta propisa/akta	Zakon	NE	Odluka	DA	Strategija	NE
	Uredba	NE	Drugi akti	NE	Drugi akti planiranja	NE
Naziv propisa/akta	ODLUKA O PRIHVATANJU ELABORATA O POKRETANJU STUDIJSKOG PROGRAMA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST					

C 3. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih efekata predloženog propisa

Odluka o usvajanju Elaborata o pokretanju novog studijskog programa Arapski jezik i književnost na II ciklusu studija na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici neće iziskivati dodatna finansijska sredstva iz Budžeta ZDK za 2020. godinu.

D 4. Pečat i potpis odgovornog lica

Mjesto i datum

Zenica, 16.03.2020.